

Kamer der Volksvertegenwoordigers.

VERGADERING VAN 16 DECEMBER 1904.

Wetsvoorstel tot bescherming der kindsheid.

TOELICHTING.

MIJNE HEEREN,

Al de meest belangrijke bepalingen van het wetsvoorstel dat wij bij de Kamer indienen, zijn ontleend aan het *ontwerp van wet tot bescherming der kindsheid*, den 10ⁿ Augustus 1889, dus vijftien jaar geleden, overgelegd door den heer Le Jeune. Met een gevoel van wroeging, door ons allen gedeeld, halen wij deze regelen aan uit de *Memorie van Toelichting*, waarin deze doorluchtige Staatsman zijn hervormingswerk staafde met de ernstigste en roerendste beschouwingen van socialen aard, in welke regelen, zoo kon het schijnen, de wetgever de duidelijke aanwijzing van een dringenden plicht zou vinden, en wel om deze afdoende reden dat zoolang men draalt om dien te vervullen, men vaak onherstelbare rampen laat bestaan of doet ontstaan : « In gansch het land, zegde de heer Le Jeune, doch vooral in nijverheids- en handelscentrums, zijn er een zeker getal stoffelijk of zedelijk verlaten kinderen, slachtoffers van de slechtste voorbeelden en van het midden waarin zij door hunne geboorte werden geplaatst. 't Is onder dezen, van den prilsten leeftijd af aan verderf overgeleverde kinderen, en door diegenen zelf wien de natuur en de wet de zorg voor hunne opvoeding toevertrouwde, dat het leger van landlooperij, van ontucht en misdaad wordt aangeworven.

» De samenleving die ze zou overlaten aan al den hen omringenden verderflijken invloed, zou zich medeplichtig maken aan het schier noodlottigerwijs door hen bedreven kwaad. Onttrekt zij hen, integendeel, aan dien ongezonden omgang, dan mag zij hopen in zekere mate de natuurlijke goede neigingen te ontwikkelen en de kwade neigingen, die niet volstrekt onbedwingbaar zijn, te verbeteren. Zij moet trachten deze onregelmatige, bedervende levensvoorwaarden zooveel mogelijk te vervangen door eene gunstige en weldadige omgeving. » Dit is 't hartroerend voorkomen van het vraagstuk der misdadigheid waaraan het ontwerp is verbonden, en het is onmogelijk deze gezamenlijke verantwoordelijkheid te ontkennen, welke reeds

Quetelet in onvergetelijke trekken deed uitschijnen. Aangenomen dat de gevolgen der Fransche wet van 24 Juli 1889 niet beantwoordden aan al de verwachtingen harer voorstanders, ten minste bewijst de statistiek dat in België het kwaad gedeeltelijk is te herstellen, door aan kinderen van onwaardige ouders eene betere *zedelijke omgeving* te verzekeren, door hun die door Quetelet bedoelde *zuiverder lucht* te doen inademen.

Statistiek omtrent de ontzetting van de vaderlijke macht in Frankrijk.

Ontzetting van rechtswege.	Niet verplichte ontzetting.	Totaal.
—	—	—
1891 78	718	806
1892 91	966	1,057
1893 63	1,001	1,064
1894 70	1,089	1,159
1895 44	1,131	1,175
1896 43	969	1,012
1897 43	1,069	1,112
1898 37	872	909
1899 40	906	946
1900 43	747	792

En moest de ervaring dit gevoelen bevestigen (1), dat eene wijziging der wet, die de gevolgen der ontzetting zou toelaten te beperken tot één of meer kinderen, of ze in sommige gevallen zelfs enkel zou doen gelden voor de rechten tot *bewaring, tuchtiging, opvoeding*, de toepassing der wet merkelijk zou bevorderen, wat zou in België verhinderen het werk van den heer Le Jeune in dien zin te wijzigen? Daarom moet zijn arbeid tot grondslag blijven dienen aan gansch het onderhavig ontwerp. Uit het lot van dien arbeid alleen blijkt overigens de jammerlijke onvolmaaktheid van ons parlementair stelsel. Het ontwerp werd den 10ⁿ Augustus 1889 overgelegd; een eerste verslag werd daarover door den heer Colaert uitgebracht, op 27 April 1892. Intusschen had de Middenafdeeling kennis genomen van de werkzaamheden der Commissie voor de herziening van het Burgerlijk Wetboek. Aan den arbeid des heeren Laurent (Voorontwerp tot herziening van het Burgerlijk Wetboek, art. 360 en vlgg.), was nu toegevoegd die des heeren Van den Heuvel, thans Minister van Justitie, toen hooglecraar te Leuven, handelend over titel IX : *Van het gezag van vader en moeder*.

Ten gevolge van eene eerste ontbinding der Kamers, verviel het ontwerp. Den 1ⁿ Februari 1893, werd het opnieuw ingediend; kort nadien volgde een tweede verslag van den heer Colaert, den 22ⁿ Februari 1893; de heer Liebaert wijzigde het ontwerp den 20ⁿ Juli 1893. In 1894 trof eene nieuwe ontbinding der Kamers al dien parlaments-arbeid. Den 24ⁿ Mei 1895 herrees het wetsontwerp andermaal, met sommige wijzigingen, ditmaal

(1) *Code de l'enfance*, uitgegeven door het Comitelt van verdediging van in rechten vervolgte kinderen. Parijs, 1904, blz. 170.

onderteekend door den nieuwen minister van justitie, den heer Begerem. De nog niet ontmoedigde heer Colaert legde den 26ⁿ Mei 1897 een derde verslag neer. Doch nogmaals verviel het ontwerp, ten gevolge van de ontbinding der Kamers in Mei 1900. Het onderhavig ontwerp staat in rechtstreeksch verband met het jongste verslag van den heer Colaert en de amendementen der middenafdeeling van 1897. Van het in 1897 gewijzigd ontwerp zijn de artikelen 1 tot en met 38 schier letterlijk gevolgd.

De artikelen 39 tot 43 zijn getrokken uit fransche wetten, op dit gebied in de laatste jaren vervaardigd, en uit sommige hervormingen, voorgesteld door de rechtsgeleerden en schrijvers, die zich inlieten met het lot der rampzalige kindsheid. Hier voegen wij met genoegen bij den naam van den heer Le Jeune dien van den zoo bescheiden als rusteloozen geleerde, die een zoo merkwaardig boek schreef over de Bescherming der Kindsheid, waaraan wij kostbare gedeelten ontleenden : de heer Arthur Levoz.

Zoodoende hopen wij nieuwe vertraging te verhinderen voor dit hoofdzakelijk gedeelte van een werk van maatschappelijke bescherming, even stout als vruchtbaar, waaraan de heer Le Jeune een zoo duchtigen stoot gaf, omdat die ellende van zwakken en verlatenen, en die maatschappelijke ongelijkheden een diepen weerklank vonden in zijn hart. Voorbereid door zijne medewerking aan de wet van 13 December 1889 tot regeling van den arbeid van kinderen en vrouwen; door de wet van 28 Mei 1888 op de bescherming van kinderen, in dienst bij rondreizende bedrijven; door de wet van 27 November 1894 op landlooperij en bedelarij, en de herinrichting der hatelijke tuchthuizen voor kinderen, is het eenerzijds rechtstreeks verbonden aan een ontwerp van wet op het onderzoek naar het vaderschap, dat thans op het punt staat zijn beslag te krijgen, en aan het wetsvoorstel op de zedenpolitie (Senaat, 6 Februari 1900), dat zelf bestemd is om eene schande onzer beschaafde samenleving uit te wisschen. Daarbij zal het werk van bescherming der kindsheid niet blijven; de wetgever moet denken aan de vrijwaring van de eerste kindsheid : reeds drukte de heer Delbastée het wezenlijk gevoelen van het hedendaagsch geweten uit, toen hij eene wet voordroeg tot beteugeling der hatelijke misbruiken, waartoe verzekering aanleiding geeft; nog andere, meer gewichtige voorstellen zullen hierop volgen. Dus is het eene edele taak, zoo omvangrijk als dringend, welke den wetgever wordt opgedragen. Meer en meer is het noodig het erfdeel van lijden, ellende, onwetendheid en schande, dat nog op de nieuwe geslachten drukt, in te krimpen, dezer recht tot geregelde voorwaarden van algeheele ontwikkeling te huldigen.

Vooralsnu kunnen korte vermeldingen betreffende de artikelen volstaan om dadelijk te doen vatten welk verschil er bestaat tusschen het aanhangig voorstel en het oorspronkelijk ontwerp, waarvan de zakelijke inhoud daarin wordt weergegeven.

* * *

EERSTE ARTIKEL. Ontwerp der Regcering, door de middenafdeeling gewijzigd.

ART. 2. Id. (Lichte wijziging van den tekst in 6°).

ART. 3. Id.

ART. 4. Het scheen nutteloos eene nieuwe rechtspleging in te voeren, wanneer de ontzetting geschiedt *van rechtswege*, en er wordt voorgesteld ze te doen uitspreken door de rechtbank of het Hof waardoor de veroordeeling wordt uitgesproken (zie Verslag Colaert, blz. 17).

ART. 5. Men behoudt de nieuwe rechtspleging voor de gevallen van niet verplichte ontzetting, ten einde den belanghebbenden eene nieuwe rechtsmacht te waarborgen.

De eenige wijziging, aan het oorspronkelijk ontwerp toegebracht, is dat het recht om den eisch tot ontzetting in te stellen, niet enkel wordt verleend aan het openbaar ministerie, maar ook aan de familie. (Zie Verslag Colaert, blz. 18.)

ART. 6, 7, 8. Evenals in het oorspronkelijk ontwerp.

ART. 9. Lichte wijziging in den tekst, om hem beter overeen te brengen met artikel 4.

ART. 10, 11, 12, 13. Ontwerp der Regeering. gewijzigd door de middenafdeeling.

ART. 14. Wijziging in den tekst, beter passend bij dien van het oorspronkelijk ontwerp.

ART. 15, 16, 17. Gewijzigd ontwerp der Regeering.

ART. 18. Als 't ware letterlijke herhaling van de artikelen 4 en 5 der Fransche wet van 19 April 1898, die aan den rechter van instructie en de Hoven en rechtbanken veroorloven de bewaring des kinds op te dragen aan bijzondere personen of aan openbare of private gestichten.

Om deze handelwijze verder te kunnen uitbreiden, wordt eene eindparagraaf toegevoegd, die de Regeering gelast bij koninklijk besluit te bepalen welke vergoeding wordt toegestaan aan hen die het kind moeten bewaren en onderhouden, zoo dit laatte als behoeftig wordt bevonden.

ART. 19, 20, 21, 22. Ontwerp der Regeering.

ART. 23, 24, 25, 26. Id., door de middenafdeeling gewijzigd.

ART. 27, 28, 29. Id., lichte wijziging in den tekst, om hem duidelijker te maken.

HOOFDSTUK IV. — Er wordt voorgesteld aan den titel, na het woord *zedelijkheid*, toe te voegen « *en de zwakheid* » der kinderen, omdat op de artikelen betreffende de zedelijkheid andere artikelen volgen, die de *zwakheid* der kinderen beschermen.

ART. 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37. Ontwerp der Regeering.

Nieuw ART. 39. Wijziging in artikel 370 van het Strafwetboek. Schaking van een minderjarig meisje.

Door het Wetboek wordt de schaking slechts gestraft wanneer het meisje den leeftijd van 16 jaren niet heeft bereikt. 't Is noodig de jeugd ten minste tot den ouderdom van 18 jaren te beschermen tegen de aanslagen en listen van verleiders. Zelfs zouden wij verlangen dat men dezen leeftijd te boven ging. (Zie A. Levoz, *La Protection de l'Enfance*, n° 353, blz. 158.)

De straffen worden behouden.

Nieuw ART. 40. Voorstel tot wijziging van de artikelen 354 tot 360 van het Strafwetboek, betreffende het te vondeling leggen en het verlaten van kinderen. Het Belgisch Wetboek beschermt het kind slechts tot den leeftijd van 7 jaren.

De Fransche wet van 19 April 1898 strekt hare bescherming uit tot « *het kind en den onvermogende, niet in staat om zich zelf te beschermen, uit hoofde van hunnen lichaams- of geestestoestand.* » Deze uitdrukkingen zijn in het ontwerp overgenomen; voor 't overige wordt de tekst van het Wetboek behouden en zijn de straffen verzwaaard. (Zie A. LEVOZ, *La Protection de l'Enfance*, n° 347, en het *Code de l'Enfance*, Parijs, 1904, blz. 270 en vlgg.)

Nieuw ART. 41. Dit artikel staat in de Fransche wet van 3 December 1901, die het feit van schaking of vervreemding van een minderjarige, wiens bewaring bij gerechtelijkebeslissing toevertrouwd werd aan een bepaalden persoon of een bepaald gesticht.

Daar artikel 368 niet uitdrukkelijk genoeg schijnt is de nieuwe bepaling noodzakelijk. (Zie daarover *Code de l'Enfance*, Parijs, 1904, blz. 394 en vlgg.)

Nieuw ART. 42. Nieuwe bepalingen tot uitbreiding der strekking van artikel 398 en vlgg. van het Strafwetboek. Zij herhalen artikel 1 der Fransche wet van 19 April 1898, dat behalve slagen en verwondingen, het feit voorziet van vrijwillig een kind beneden de 13 jaren in zooverre van voedsel en verpleging te hebben beroofd, dat zijne gezondheid daardoor gevaar loopt. »

Deze tekst vult eene leemte in onze wetgeving aan. Het gebeurt trouwens vaak dat personen, aan wie kinderen zijn toevertrouwd, hun niet de voor hunne gezondheid noodige zorgen verstrekken, zonder evenwel eigenlijke mishandeling te plegen. (Zie A. LEVOZ, *La Protection de l'Enfance*, n° 344).

Die feiten hoeven te worden beteugeld. (Zie daarover *Code de l'Enfance*, blz. 370 en vlgg.)

Nieuw ART. 43. Dit artikel voorziet en straft — buiten de gevallen voorzien en gestraft door het Strafwetboek, de wetten van 28 Mei 1888, de wetten van 28 Mei 1888 en 13 December 1889 en de nieuwe bepalingen van het ontwerp — het feit van minderjarige kinderen te gebruiken voor werken die te lastig of te afmattend zijn voor hun ouderdom. (Zie A. LEVOZ, *La Protection de l'Enfance*, n° 344, blz. 152.)

H. DENIS.

PROPOSITION DE LOI

CHAPITRE PREMIER.

DE LA DÉCHÉANCE DE LA PUISSANCE
PATERNELLE.

ARTICLE PREMIER.

Sont exclus de toute participation à l'exercice de la puissance paternelle, à l'égard de tous enfants :

1° Ceux qui ont été condamnés à une peine criminelle ou correctionnelle, comme auteurs, co-auteurs ou complices, pour excitation de mineurs à la débauche ;

2° Ceux qui, étant parents ou tuteurs, même tuteurs officieux, ont été condamnés à une peine criminelle comme auteurs, co-auteurs ou complices d'un crime commis sur la personne de leur enfant ou descendant, ou de leur pupille, autre que l'avortement ou l'infanticide ;

3° Ceux qui ont été condamnés à une peine criminelle, comme auteurs, co-auteurs ou complices d'un crime (autre qu'un crime politique), auquel ils ont associé leur enfant ou pupille, soit que celui-ci ait été condamné, soit qu'il ait été acquitté comme ayant agi sans imputabilité.

ART. 2.

La même exclusion peut être prononcée, dans les formes ci-après réglées, contre :

1° Ceux qui, étant parents ou tuteurs, même tuteurs officieux, ont été condamnés à une peine correctionnelle, comme auteurs, co-auteurs ou complices d'un

WETSVOORSTEL

EERSTE HOOFDSTUK.

ONTZETTING VAN DE VADERLIJKE MACHT.

EERSTE ARTIKEL.

Worden uitgesloten van elke deelhebbing aan de uitoefening der vaderlijke macht, ten opzichte van alle kinderen :

1° Degenen die als daders, mededaders of medeplichtigen werden veroordeeld tot eene crimineele of correctioneele straf wegens aanhitsing van minderjarigen tot ontucht ;

2° De ouders of voogden, zelfs dienstwillige voogden, die werden veroordeeld tot eene crimineele straf als daders, mededaders van of medeplichtigen aan eene misdaad andere dan vruchtafdriving of kindermoord, gepleegd op hun kind of afstammeling of op hun pleegkind ;

3° Degenen die werden veroordeeld tot eene crimineele straf als daders, mededaders van of medeplichtigen aan eene (andere dan politieke) misdaad, waaraan zij hun kind of pleegkind deden deelnemen, 't zij het werd veroordeeld, 't zij het werd vrijgesproken als zijnde niet toerekenbaar.

ART. 2.

Dezelfde uitsluiting kan, in de hierna bepaalde vormen, worden uitgesproken tegen :

1° De ouders of voogden, zelfs dienstwillige voogden, die werden veroordeeld tot eene correctioneele straf als daders, mededaders van of medeplich-

Chambre des Représentants.

SÉANCE DU 16 DÉCEMBRE 1904.

Proposition de loi sur la protection de l'enfance.

DÉVELOPPEMENTS.

MESSIEURS,

La proposition de loi que nous soumettons à la Chambre emprunte toutes ses dispositions essentielles au *projet de loi pour la protection de l'enfance*, déposé le 10 août 1889, il y a quinze ans, par M. Le Jeune. Nous citons, avec le sentiment d'un remords collectif, ces lignes de l'*Exposé des motifs* dans lesquelles cet homme d'Etat illustre a justifié, par les plus graves et les plus touchantes considérations sociales, son œuvre de réforme, et où il eût pu sembler que le législateur trouvât l'indication nette d'un impérieux devoir, par la raison décisive que tout retard à l'accomplir laisse subsister ou fait naître des maux trop souvent irréparables : « Dans le pays entier, disait M. Le Jeune, mais surtout dans les villes d'une certaine importance, dans les centres industriels et commerciaux, il existe un certain nombre d'enfants matériellement ou moralement abandonnés, victimes des plus détestables exemples et du milieu mauvais où leur naissance les a jetés. C'est parmi ces enfants livrés à la corruption dès le premier âge, et par ceux-là mêmes à qui la nature et la loi confèrent la mission de leur éducation, que se recrute l'armée du vagabondage, de la prostitution et du crime.

« En les abandonnant à toutes les influences pervertissantes qui les entourent, la société se rendrait complice du mal qu'ils commettent presque fatalement. En les soustrayant, au contraire, à cette atmosphère malsaine, elle peut espérer, dans une certaine mesure, développer les bons instincts naturels, et réformer les mauvais instincts qui ne sont pas absolument indomptables. A des conditions de vie anormales et corruptrices, elle doit essayer de substituer, autant que possible, un milieu social favorable et bienfaisant. » Tel est l'aspect émouvant du problème de la criminalité auquel s'attache le projet, et il est impossible de méconnaître cette responsabilité collective que Que-

telet a fixée déjà en traits inoubliables. En admettant que les résultats de l'application de la loi française du 24 juillet 1889 n'aient pas répondu à toutes les espérances de ses promoteurs, déjà la statistique révèle au moins une partie du mal qui pourrait être réparé en Belgique, en assurant un *milieu moral* supérieur aux enfants de parents indignes, en leur faisant respirer cet *air plus pur* dont parle Quetelet.

Statistique française des déchéances de la puissance paternelle.

	Déchéances de plein droit.	Déchéances facultatives.	Total.
1891	78	718	806
1892	91	966	1,057
1893	65	1,001	1,064
1894	70	1,089	1,159
1895	44	1,131	1,175
1896	43	969	1,012
1897	43	1,069	1,112
1898	57	872	909
1899	40	906	946
1900	45	747	792

Et si l'expérience confirmait cette opinion (1) qu'une modification législative, en permettant de limiter les effets de la déchéance à un ou plusieurs enfants, ou même en ne le faisant porter que sur les *droits de garde, de correction, d'éducation* dans certains cas, favoriserait considérablement l'application de la loi, où donc serait en Belgique l'obstacle à une pareille modification de l'œuvre de M. Le Jeune? C'est pourquoi cette œuvre doit rester le fondement même de tout le projet actuel. Sa destinée suffit d'ailleurs à elle seule à révéler la lamentable imperfection de notre régime parlementaire. Déposé le 10 août 1889, ce projet a été l'objet d'un premier rapport de M. Colaert, le 27 avril 1892. Dans l'intervalle, la section centrale avait pris connaissance des travaux de la Commission de revision du Code civil. Au travail de Laurent (*Avant-Projet de Revision* du Code civil, art. 360 et suiv.) était venu, en effet, s'ajouter celui de M. Vandenhuevel, aujourd'hui ministre de la justice, alors professeur à l'Université de Louvain, sur le titre IX : *De l'autorité des père et mère*.

Une première dissolution des Chambres entraîna la caducité du projet. Il fut représenté le 1er février 1893; un second rapport de M. Colaert le suivit de près: 22 février 1893; M. Liebaert amenda lui-même le projet le 20 juillet 1893. Une nouvelle dissolution des Chambres, en 1894, atteignit tous ces travaux parlementaires. Le 24 mai 1893, le projet de loi reparut avec certaines modifications, cette fois portant la signature du nouveau ministre de la jus-

(1) *Code de l'enfance*, publié par le Comité de défense des enfants traduits en justice. Paris, 1904, p. 170.

tice, M. Begerem. M. Colaert, que le découragement n'atteignait pas encore, déposa un troisième rapport le 26 mai 1897. Mais la dissolution des Chambres de mai 1900 devait le frapper d'une nouvelle caducité. C'est au dernier rapport de M. Colaert et aux amendements de la section centrale de 1897 que se rattache directement la proposition actuelle. Les articles 1 à 58 inclus sont la reproduction pour ainsi dire textuelle du projet amendé en 1897.

Les articles 59 à 43 sont empruntés à des lois françaises votées sur la matière, dans les cinq dernières années, et à certaines réformes proposées par les jurisconsultes et les publicistes qui se sont préoccupés du sort de l'enfance malheureuse. C'est ici que nous sommes heureux d'unir au nom de M. Le Jeune celui du savant modeste et infatigable, qui nous a donné sur la *Protection de l'Enfance* un livre si remarquable, auquel nous avons fait de précieux emprunts : M. Arthur Levoz.

Nous espérons soustraire ainsi à de nouveaux retards cette partie essentielle d'une œuvre de protection sociale, à la fois audacieuse et féconde, et à laquelle M. Le Jeune aura donné une si vigoureuse impulsion, parce que ces misères des faibles et des délaissés, et ces inégalités sociales ont profondément retenti dans son cœur. Préparée par sa collaboration à la loi du 15 décembre 1889, réglant le travail des enfants et des femmes, par la loi sur la protection des enfants employés dans les professions ambulantes du 28 mai 1888, par la loi sur le vagabondage et la mendicité du 27 novembre 1891, et la réorganisation des odieuses maisons de correction pour enfants, elle se rattache directement, d'une part, à un projet de loi sur la recherche de la paternité, aujourd'hui sur le point d'aboutir, et à cette proposition de loi pour la police des mœurs (Sénat, 6 février 1900), qui est destinée elle-même à effacer l'une des hontes de notre société civilisée. L'œuvre protectrice de l'enfance ne s'arrêtera pas là encore ; la préservation de la première enfance s'impose au législateur : déjà M. Delbastée a été lui aussi un véritable organe de la conscience moderne, en proposant une loi destinée à réprimer d'odieux abus auxquels donne lieu la pratique de l'assurance ; d'autres propositions plus importantes encore suivront celle-là. C'est donc à une tâche noble, vaste autant qu'urgente que le législateur est sollicité. Il s'agit de réduire de plus en plus l'héritage de souffrance, de misère, d'ignorance et de honte, que recueillent encore les générations nouvelles, et de consacrer peu à peu leur droit aux conditions normales de leur développement intégral.

Il nous suffira maintenant de courtes mentions relatives aux articles, pour faire saisir rapidement les différences entre la proposition actuelle et le projet primitif dont elle reproduit la substance.

*
* *

ARTICLE PREMIER. Projet du Gouvernement amendé par la section centrale.

ART. 2. Id. (Légère différence de rédaction au 6°.)

ART. 3. Id.

ART. 4. Il a paru inutile d'organiser une nouvelle procédure lorsque la déchéance est encourue de *plein droit*, et l'on propose de la faire prononcer par le tribunal ou la Cour qui prononce la condamnation. (Voy. Rapport Colaert, p. 17.)

ART. 5. On laisse subsister la procédure nouvelle dans les cas de déchéance facultative, afin de donner la garantie d'une juridiction nouvelle aux intéressés.

Une seule modification est proposée au projet primitif, c'est d'accorder le droit d'exercer l'action en déchéance non seulement au ministère public, mais aussi à la famille. (Voy. Rapport Colaert, p. 18.)

ART. 6, 7, 8. Reproduction du projet primitif.

ART. 9. Légère modification de rédaction pour mieux le faire concorder avec l'article 4.

ART. 10, 11, 12, 13. Projet du Gouvernement amendé par la section centrale.

ART. 14. Modification de rédaction qui cadre mieux avec le texte du projet primitif.

ART. 15, 16, 17. Projet du Gouvernement amendé.

ART. 18. Reproduction pour ainsi dire textuelle des articles 4 et 5 de la loi française du 19 avril 1898, qui permettent au juge d'instruction et aux Cours et tribunaux de charger de la garde de l'enfant des particuliers ou des institutions publiques ou privées.

Afin que cette pratique puisse se répandre, il est introduit un § final qui charge le Gouvernement de déterminer par arrêté royal l'indemnité à allouer à ceux qui seront chargés de la garde et de l'entretien de l'enfant, lorsque l'indigence de celui-ci sera constatée.

ART. 19, 20, 21, 22. Projet du Gouvernement.

ART. 23, 24, 25, 26. Id., amendés par la section centrale.

ART. 27, 28, 29. Id., légère modification de rédaction pour plus de clarté.

CHAPITRE IV. — On propose d'ajouter au titre après *moralité*, les mots : « *et la faiblesse* » des enfants, parce que l'on fait suivre les articles concernant la moralité d'autres articles qui protègent la *faiblesse* des enfants.

ART. 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38. Projet du Gouvernement.

ART. 39 (nouveau). Modification de l'article 570 du Code pénal. Enlèvement d'une fille mineure.

Le Code ne punit l'enlèvement que lorsque la jeune fille a moins de 16 ans. Il est nécessaire de protéger la jeunesse contre les tentatives et les embûches des séducteurs, au moins jusqu'à l'âge de 18 ans. Nous souhaiterions même qu'on allât au-delà de cet âge (Voy. A. Levoz, *La Protection de l'enfance*, n° 555, p. 158).

Les pénalités sont maintenues.

ART. 40 (nouveau). Proposition de modifier les articles 554 à 560 du Code pénal relatifs à l'exposition et au délaissement d'enfants. Le Code belge ne protège l'enfant que jusqu'à l'âge de 7 ans.

La loi française du 19 avril 1898 étend sa protection sur « *l'enfant et l'inca-*

pable hors d'état de se protéger eux-mêmes à raison de leur état physique ou mental ». Le projet reprend ses expressions, conserve la rédaction du Code pour le surplus et élève les pénalités. (*Voy. A. Levoz, La Protection de l'enfance*, n° 347, et le *Code de l'enfance*, Paris, 1904, pp. 270 et suiv.)

ART. 41 (nouveau). Cet article est la reproduction de la loi française du 5 décembre 1901 qui prévoit et punit le fait de l'enlèvement ou du détournement d'un mineur dont la garde a été confiée par décision de justice à une personne ou à une institution déterminée.

L'article 368 ne paraissant pas suffisamment explicite, la disposition nouvelle s'impose. (*Voy. sur ce point le Code de l'enfance*, Paris, 1904, pp. 391 et suiv.).

ART. 42 (nouveau). Dispositions nouvelles étendant la portée des articles 398 et suivants du Code pénal. Elles reproduisent l'article 1er de la loi française du 19 avril 1898, lequel prévoit et punit, outre les coups et blessures, le fait d'avoir « volontairement privé d'aliments ou de soins un enfant au-dessous de 13 ans au point du compromettre sa santé ».

Ce texte comble une lacune de notre législation. Il arrive, en effet, assez fréquemment que des personnes auxquelles des enfants sont confiés ne leur donnent pas les soins indispensables à la santé, sans cependant qu'ils exercent de mauvais traitements à proprement parler. (*Voy. A. Levoz, La Protection de l'enfance*, n° 344.)

Il convient que ces faits soient réprimés. (*Voy. encore sur ce point le Code de l'enfance*, p. 370 et suiv.)

ART. 43 (nouveau). Cet article nouveau prévoit et punit, en dehors des cas prévus et punis par le Code pénal, les lois des 28 mai 1888 et 13 décembre 1889 et les dispositions nouvelles du projet, le fait d'employer des mineurs à des travaux excessifs ou trop fatigants pour leur âge. (*Voy. A. Levoz, La protection de l'enfance*, n° 344, p. 152.)

H. DENIS.

PROPOSITION DE LOI

CHAPITRE PREMIER.

DE LA DÉCHÉANCE DE LA PUISSANCE
PATERNELLE.

ARTICLE PREMIER.

Sont exclus de toute participation à l'exercice de la puissance paternelle, à l'égard de tous enfants :

1° Ceux qui ont été condamnés à une peine criminelle ou correctionnelle, comme auteurs, co-auteurs ou complices, pour excitation de mineurs à la débauche;

2° Ceux qui, étant parents ou tuteurs, même tuteurs officieux, ont été condamnés à une peine criminelle comme auteurs, co-auteurs ou complices d'un crime commis sur la personne de leur enfant ou descendant, ou de leur pupille, autre que l'avortement ou l'infanticide ;

3° Ceux qui ont été condamnés à une peine criminelle, comme auteurs, co-auteurs ou complices d'un crime (autre qu'un crime politique), auquel ils ont associé leur enfant ou pupille, soit que celui-ci ait été condamné, soit qu'il ait été acquitté comme ayant agi sans imputabilité.

ART. 2.

La même exclusion peut être prononcée, dans les formes ci-après réglées, contre :

1° Ceux qui, étant parents ou tuteurs, même tuteurs officieux, ont été condamnés à une peine correctionnelle, comme auteurs, co-auteurs ou complices d'un

WETSVOORSTEL

EERSTE HOOFDSTUK.

ONTZETTING VAN DE VADERLIJKE MACHT.

EERSTE ARTIKEL.

Worden uitgesloten van elke deelhebbing aan de uitoefening der vaderlijke macht, ten opzichte van alle kinderen :

1° Degenen die als daders, mededaders of medeplichtigen werden veroordeeld tot eene crimineele of correctioneële straf wegens aanhitsing van minderjarigen tot ontucht;

2° De ouders of voogden, zelfs dienstwillige voogden, die werden veroordeeld tot eene crimineele straf als daders, mededaders van of medeplichtigen aan eene misdaad andere dan vruchtafdrijving of kindermoord, gepleegd op hun kind of afstammeling of op hun pleegkind;

3° Degenen die werden veroordeeld tot eene crimineele straf als daders, mededaders van of medeplichtigen aan eene (andere dan politieke) misdaad, waaraan zij hun kind of pleegkind deden deelnemen, 't zij het werd veroordeeld, 't zij het werd vrijgesproken als zijnde niet toerekenbaar.

ART. 2.

Dezelfde uitsluiting kan, in de hierna bepaalde vormen, worden uitgesproken tegen :

1° De ouders of voogden, zelfs dienstwillige voogden, die werden veroordeeld tot eene correctioneële straf als daders, mededaders van of medeplich-

crime ou d'un délit volontaire commis sur la personne de leur enfant ou descendant, ou de leur pupille;

2° Ceux qui ont été condamnés à une peine criminelle ou correctionnelle, comme auteurs, co-auteurs ou complices d'un infanticide, d'un avortement, d'un viol ou d'un attentat à la pudeur;

3° Ceux qui ont été condamnés à une peine correctionnelle, comme auteurs, co-auteurs ou complices d'un crime ou d'un délit, autre qu'un crime ou un délit politique, auquel ils ont associé leur enfant ou descendant ou leur pupille, soit que celui-ci ait été condamné, soit qu'il ait été acquitté comme ayant agi sans imputabilité;

4° Ceux dont l'inconduite grave ou les mauvais traitements sont de nature à compromettre la moralité, la sûreté ou la santé de l'enfant placé sous leur autorité;

5° Ceux qui, sans motifs légitimes, auront délaissé leurs enfants;

6° Ceux qui sont notoirement connus comme tenant maison de débauche ou de prostitution.

ART. 3.

Cette exclusion emporte la privation de tous les droits qui dérivent de la puissance paternelle.

Quiconque l'a encourue est incapable d'être tuteur, même officieux, subrogé-tuteur, curateur ou conseil de la mère tutrice dans le cas de l'article 391 du Code civil.

ART. 4.

Dans les cas prévus à l'article premier, la déchéance est prononcée par le jugement ou l'arrêt de condamnation.

tigen aan eene misdaad of een vrijwillig wanbedrijf gepleegd op den persoon van hun kind of afstammeling of op dien van hun pleegkind;

2° Degenen die werden veroordeeld tot eene crimineele of correctioneele straf als daders, mededaders van of medeplichtigen aan kindermoord, vrucht-afdrijving, verkrachting of aanranding van de eerbaarheid;

3° Degenen die werden veroordeeld tot eene correctioneele straf als daders, mededaders van of medeplichtigen aan eene andere dan politieke misdaad of wanbedrijf waaraan zij hun kind of kleinkind of pleegkind deden deelnemen, 't zij het werd veroordeeld, 't zij het werd vrijgesproken als zijnde niet toerekenbaar.

4° Degenen wier erg wangedrag of mishandelingen van aard zijn om de zedelijkheid, de veiligheid of de gezondheid van het kind, dat onder hun gezag is geplaatst, gevaar te doen loopen;

5° Degenen die, zonder wettige redenen, hunne kinderen hebben verlaten;

6° Degenen die openlijk zijn bekend als houdende een huis van ontucht of prostitutie.

ART. 3.

Die uitsluiting heeft voor gevolg de berooving van alle rechten die uit de vaderlijke macht voortvloeien.

Al wie daardoor werd getroffen is onbevoegd te zijn voogd, zelfs dienstwillige voogd, toezierende voogd, curator of raadsman der moeder-voogdes in het geval voorzien bij artikel 391 van het Burgerlijk Wetboek.

ART. 4.

In de gevallen voorzien bij artikel 1, wordt de vervallenverklaring uitgesproken door het vonnis of het arrest van veroordeeling.

ART. 5.

Dans les cas prévus à l'article 2, l'action en déchéance de la puissance paternelle appartient au ministère public, ainsi qu'aux parents du mineur jusqu'au quatrième degré.

Avant toute procédure, le procureur du Roi présentera au président du tribunal un mémoire détaillant les faits. Les pièces justificatives, s'il y en a, seront jointes au mémoire.

Le président du tribunal, sur le vu d'un mémoire et après en avoir conféré avec le ministère public, rendra une ordonnance portant que la partie comparaitra devant le tribunal, en chambre du conseil, au jour et à l'heure qui seront indiqués dans la dite ordonnance.

Le ministère public, en vertu de l'ordonnance du président du tribunal, fera citer la partie, dans la forme ordinaire, en laissant un intervalle de cinq jours, à comparaître au jour et à l'heure indiqués.

L'exploit de citation ne contiendra ni l'objet de la demande ni l'exposé des moyens. L'huissier remettra, avec la copie de l'exploit, un pli clos et scellé par le ministère public, renfermant la copie du mémoire présenté au président et des pièces justificatives et portant, en suscription signée par le ministère public, les nom, profession et domicile de la partie. Mention de cette remise sera faite dans l'exploit.

Le défendeur comparaitra en personne; il sera assisté d'un conseil s'il le juge à propos.

Au jour et à l'heure indiqués, soit que le défendeur compareisse ou non, le ministère public exposera les motifs de la demande et requerra qu'il soit passé outre à l'instruction de la cause.

ART. 5.

In de gevallen voorzien bij artikel 2, behoort de eisch tot ontzetting van de vaderlijke macht aan het openbaar ministerie alsmede aan de bloedverwanten van den minderjarige tot in den vierden graad.

Vóór alle rechtspleging dient de Procureur des Konings bij de rechtbank een omstandig vertoog der feiten in. De rechtvaardigende bewijsstukken, indien er zijn, worden bij het vertoogscrift gevoegd.

De voorzitter der rechtbank, na kennisneming van het vertoog en na beraadslaging met het openbaar ministerie,vaardigt een bevel uit, houdende dat partij voor de rechtbank in de raadkamer zal verschijnen op dag en uur in het bevel bepaald.

Krachtens het bevel van den voorzitter der rechtbank, doet het openbaar ministerie de partij op de gewone wijze dagvaarden om, na een tusschentijd van vijf dagen, te verschijnen ten dage en ure die zijn gesteld.

Het exploit van dagvaarding vermeldt niet het doel van den eisch en zet de middelen niet uiteen. Met het afschrift van het exploit, overhandigt de deurwaarder eenen gesloten en door het openbaar ministerie verzegelden omslag, behelzende een afschrift van het den voorzitter aangeboden vertoog en van de rechtvaardigende bewijsstukken en dragende als opschrift, door het openbaar ministerie onderteekend, den naam, het bedrijf en de woonplaats van partij. Van deze afgifte wordt melding gemaakt in het exploit.

De verweerder verschijnt in persoon; hij wordt door een raadsman bijgestaan indien hij het gepast acht.

Op dag en uur, die zijn bepaald, hetzij de verweerder verschijne of niet verschijne, doet het openbaar ministerie de redenen van de vordering kennen en vraagt dat er worde overgegaan tot het onderzoek der zaak.

Si le défendeur comparait, il pourra proposer ses observations sur les motifs de la demande.

Avant de statuer sur la réquisition du ministère public, le tribunal, s'il le juge utile, ordonnera que le conseil de famille, formé selon le mode déterminé par le Code civil, au titre de la minorité, de la tutelle et de l'émancipation, sera convoqué, à la diligence du ministère public, afin de donner son avis sur la demande, après avoir entendu ou appelé le défendeur. Il commettra, dans ce cas, un juge pour faire rapport, en Chambre du conseil, au jour et à l'heure indiqués, et prorogera en conséquence la comparution du défendeur.

Si le tribunal, après avoir entendu les explications des parties, estime qu'il y a lieu de passer outre à l'instruction de l'affaire, il renverra la cause à l'audience publique; au cas contraire, il déclarera que la réquisition du ministère public restera sans suite.

Les ordonnances rendues par le tribunal, soit pour la convocation du conseil de famille, soit pour le renvoi de la cause à l'audience publique, sont tenues pour prononcées en présence du défendeur, lorsque celui-ci a comparu.

Lorsque le défendeur n'aura pas comparu, le ministère public lui fera signifier l'ordonnance, dans le délai qu'elle fixera.

Le ministère public fera, dans tous les cas, signifier au défendeur la délibération dans laquelle le conseil de famille aura donné son avis sur la demande.

L'ordonnance par laquelle le tribunal décide qu'il y a lieu de passer outre à l'instruction de la cause ou qu'il n'y a pas lieu, n'est susceptible ni d'appel ni d'opposition.

Verschijnt de verweerder, dan kan hij zijne bezwaren opperen tegen de redenen der vordering.

Alvorens uitspraak te doen over den eisch van het openbaar ministerie, beveelt de rechtbank, zoo zij het nuttig acht, dat de familieraad, — samengesteld op de wijze bepaald door het Burgerlijk Wetboek in het hoofdstuk handelende over minderjarigheid, voogdij en ontvoogding, — zal worden bijeengeroepen door de zorg van het openbaar ministerie, ten einde, na den verweerder te hebben opgeroepen of gehoord, zijn advies over de aanvraag te geven. In dat geval wijst zij een rechter aan die, op dag en uur die zijn bepaald, verslag in de raadkamer doet en, als gevolg daarvan, bepaalt zij dat de verweerder op een lateren dag zal verschijnen.

Zoo de rechtbank, na de uitleggingen van partijen te hebben gehoord, van gevoelen is dat er behoort te worden overgegaan tot het onderzoek der zaak, verwijst zij deze naar de openbare terechtzitting; in het tegenovergesteld geval, verklaart zij dat de eisch van het openbaar ministerie zonder gevolg zal blijven.

Het door de rechtbank uitgevaardigd bevel, hetzij voor de bijeenroeping van den familieraad, hetzij voor de verwijzing van de zaak naar de openbare terechtzitting, wordt geacht te zijn uitgesproken in tegenwoordigheid van den verweerder, indien deze is verschenen.

Is de verweerder niet verschenen, dan doet het openbaar ministerie hem het bevel binnen den daarin bepaalden termijn beteekenen.

In elk geval, doet het openbaar ministerie den verweerder de beraadslaging beteekenen waarin de familieraad zijne meening omtrent de vordering doet kennen.

Het bevel, waarbij de rechtbank beslist dat er behoort te worden overgegaan tot het onderzoek der zaak of dat daarvoor geen reden bestaat, is niet vatbaar voor hooger beroep of verzet.

Les dépens restent à la charge de l'État, lorsque le tribunal décide qu'il n'y a pas lieu de passer outre à l'instruction de la cause.

Lorsque la cause a été renvoyée à l'audience, l'instance se poursuit, entre le ministère public et le défendeur, sur ajournement signifié à la requête du procureur du Roi, et la cause est instruite et jugée dans les formes établies pour l'instruction et le jugement en matière ordinaire.

ART. 6.

Le tribunal peut, pendant l'instance en déchéance, après le renvoi à l'audience publique, ordonner, relativement à la garde et à l'éducation des enfants, telles mesures provisoires qu'il juge utiles.

ART. 7.

L'opposition au jugement ou arrêt prononçant, par défaut, la déchéance de la puissance paternelle, sera recevable pendant un an, à compter de la signification. Le délai ne sera que de huit jours, lorsque le jugement aura été signifié à personne.

ART. 8.

La faculté d'appeler des jugements rendus dans les instances renvoyées à l'audience publique, ainsi qu'il est prévu à l'article 4 et à l'article 5, appartient au ministère public et aux parties.

Le délai pour interjeter appel sera de dix jours; il courra, pour le ministère public, du jour où le jugement aura été prononcé.

ART. 9.

Lorsque le père a encouru la déchéance

Wanneer de rechtbank beslist dat er niet behoort te worden overgegaan tot het onderzoek der zaak, blijven de kosten ten laste van den Staat.

Wanneer de zaak naar de terechtzitting is verwezen, wordt het geding, bij dagvaarding op verzoek van den procureur des konings beteekend, voortgezet tusschen het openbaar ministerie en den verweerder en wordt de zaak berecht en beslist op de wijze bepaald voor het onderzoek en het vonnis in gewone zaken.

ART. 6.

De rechtbank kan, in den loop van het geding tot ontzetting, na verwijzing naar de openbare terechtzitting, zoodanige voorloopige maatregelen, als zij gepast acht, bevelen omtrent de bewaring en de opvoeding der kinderen.

ART. 7.

Het verzet tegen het vonnis of het arrest, dat de ontzetting van de vaderlijke macht bij verstek uitspreekt, is ontvankelijk gedurende één jaar, te rekenen van de beteekening. De termijn is slechts van acht dagen wanneer het vonnis aan den verweerder in persoon is beteekend.

ART. 8.

Het recht in hooger beroep te komen van de uitspraken in de naar de openbare terechtzitting verwezen gedingen, zooals is voorzien in artikel 4 en in artikel 5, behoort aan het openbaar ministerie en aan partijen.

De termijn voor het aantekenen van hooger beroep is van tien dagen; voor het openbare ministerie vangt hij aan den dag waarop het vonnis werd uitgesproken.

ART. 9.

Wanneer de vader, ingevolge artikel 1, is

de la puissance paternelle en vertu de l'article premier, le tribunal civil peut, sur la demande du ministère public, décider, dans l'intérêt de l'enfant, que la mère n'exercera pas les droits de la puissance paternelle. L'instance, à cette fin, est introduite, instruite et jugée, ainsi qu'il est dit à l'article 5, et les dispositions des articles 6, 7 et 8 sont applicables.

Lorsque la déchéance de la puissance paternelle est poursuivie contre le père, en vertu de l'article 2, l'instance relative à l'exercice des droits de la puissance paternelle par la mère est introduite, instruite et jugée conjointement avec l'instance en déchéance. Le tribunal, s'il prononce la déchéance, statue, par le même jugement, à l'égard de la mère.

L'exercice des droits de la puissance paternelle, à l'égard de ses enfants nés et à naître, peut de même être retiré à la femme qui épouse un individu déchu de la puissance paternelle.

La femme mariée ne devra pas être munie de l'autorisation de son mari ou du juge pour ester en jugement, dans les instances dont il est fait mention aux précédents alinéas du présent article.

ART. 10.

Lorsque la déchéance de la puissance paternelle a été prononcée contre le père, la tutelle de l'enfant légitime appartient à la mère, à moins que l'exercice des droits de la puissance paternelle ne lui soit retiré.

Lorsque, par suite de déchéance, l'exercice des droits de la puissance paternelle n'appartiendra plus ni au père ni à la mère, la tutelle de l'enfant sera constituée conformément aux dispositions du Code civil concernant la tutelle de l'enfant mineur et non émancipé dont le père et la mère sont décédés.

Il sera procédé, pour le consentement

ontzet van de vaderlijke macht, kan de burgerlijke rechtbank, op vordering van het openbaar ministerie, in 't belang van het kind, beslissen dat de moeder de rechten van de vaderlijke macht niet zal uitoefenen. Te dien einde wordt het geding ingesteld, berecht en uitgewezen zooals is bepaald in artikel 5, en de bepalingen der artikelen 6, 7 en 8 zijn van toepassing.

Wordt de ontzetting van de vaderlijke macht tegen den vader vervolgd uit kracht van artikel 2, dan wordt het geding, betreffende de uitoefening van de vaderlijke macht door de moeder, ingesteld, berecht en uitgewezen terzelfder tijd als het geding tot ontzetting. Spreekt de rechtbank de ontzetting uit, dan beslist zij, in hetzelfde vonnis, ten aanzien der moeder.

De uitoefening van de rechten der vaderlijke macht kan, ten aanzien harer geboren of nog moetende geboren worden kinderen, eveneens worden onttrokken aan de vrouw die met een van de vaderlijke macht ontzetten man huwt.

De gehuwde vrouw moet niet zijn gemachtigd door haren man of den rechter om op te treden in de gedingen waarvan sprake is in de voorgaande alinea's van dit artikel.

ART. 10

Is de ontzetting van de vaderlijke macht tegen den vader uitgesproken, dan behoort de voogdij over het wettig kind aan de moeder, tenware de uitoefening van de rechten der vaderlijke macht haar werd onttrokken.

Behoort, ten gevolge van ontzetting, de uitoefening van de rechten der vaderlijke macht niet meer aan den vader en aan de moeder, dan wordt de voogdij over het kind ingesteld overeenkomstig de bepalingen van het Burgerlijk Wetboek betreffende de voogdij over het minderjarig en niet ontvoogd kind wiens vader en moeder zijn overleden.

Voor de toestemming in het huwelijk,

au mariage, à l'adoption, à la tutelle officielle, à l'émancipation, à l'option quant à la nationalité, à l'engagement militaire, commesi le père et la mère étaient décédés.

Après la dissolution du mariage arrivée par la mort du père, la tutelle de l'enfant issu du mariage fait retour à la mère à qui l'exercice des droits de la puissance paternelle avait été retiré.

La tutelle, dans les cas prévus aux précédents alinéas du présent article, attribue la garde et l'éducation de l'enfant à la mère ou au tuteur, à moins que le tribunal n'en décide autrement; si le tribunal n'accorde pas à la mère ou au tuteur la garde et l'éducation, celles-ci appartiennent au Gouvernement jusqu'à la majorité de l'enfant.

Néanmoins, quand les frais d'entretien de l'enfant incombent à une commune, la garde et l'éducation peuvent, sur la demande du collège des bourgmestre et échevins, lui être déléguées par le Gouvernement.

La mère à qui l'exercice des droits de la puissance paternelle aura été retiré pourra, lorsque le père sera décédé ou absent et, s'il s'agit d'un enfant légitime, lorsqu'il y aura divorce ou séparation de corps obtenus par elle, demander que la garde et l'éducation de l'enfant lui soient restituées.

Le tuteur nommé pourra toujours demander que la garde et l'éducation de l'enfant lui soient confiées.

A défaut de la mère ou du tuteur, toute personne qui, désirant consacrer ses soins à assurer l'avenir de l'enfant, sera à même de réaliser cette intention, pourra, en se soumettant à l'obligation énoncée dans le second alinéa de l'article 364 du Code civil, demander que le tribunal lui remette la garde et l'éducation de l'enfant.

de aanneming, de dienstwillige voogdij, de ontvoogding, de keuze van nationaliteit, de militaire dienstneming wordt gehandeld als waren vader en moeder overleden.

Na ontbinding des huwelijks ten gevolge van het overlijden des vaders, wordt de voogdij over het uit den echt gesproten kind opnieuw toevertrouwd aan de moeder die was beroofd van de uitoefening der rechten van de vaderlijke macht.

In de gevallen voorzien bij de voorgaande alinéas van dit artikel, wordt door de voogdij de bewaring en de opvoeding van het kind opgedragen aan de moeder of aan den voogd, tenzij de rechtbank er anders over beslist; worden de bewaring en de opvoeding door de rechtbank niet toevertrouwd aan de moeder of aan den voogd, dan is de Regeering daarmede belast tot aan de meerderjarigheid van het kind.

Wanneer, echter, de onderhoudskosten van het kind ten laste van eene gemeente vallen, kunnen haar, op verzoek van het college van burgemeester en schepenen, de bewaring en de opvoeding worden opgedragen door de Regeering.

De moeder, aan wie de uitoefening van de rechten der vaderlijke macht werd onttrokken, kan, wanneer de vader overleden of afwezig is en, indien het een wettig kind betreft, wanneer zij de echtscheiding of de scheiding van tafel en bed heeft bekomen, vragen dat de bewaring en de opvoeding van het kind haar terug worden gegeven.

De aangestelde voogd kan altijd vragen dat de bewaring en de opvoeding van het kind hem worden toevertrouwd.

Bij gebrek aan den vader of aan den voogd, kan elke persoon die, verlangende zich toe te wijden aan de toekomst van het kind, bij machte is dat voornemen te verwezenlijken en mits hij zich gedraagt aan de verplichting vermeld in het 2de lid van artikel 364 van het Burgerlijk Wetboek, aanvragen dat de rechtbank hem de

Ces demandes seront instruites et jugées, sur requête, en chambre du conseil, contradictoirement avec le ministère public, par le tribunal dans le ressort duquel l'enfant aura son domicile. Le président ordonnera la communication de la requête au ministère public et fixera le jour pour la comparution de la partie demanderesse. Le ministère public fera citer la partie demanderesse, en laissant un intervalle de cinq jours, à comparaître, en personne, en chambre du conseil. Il sera statué, en chambre du conseil, par une ordonnance que le ministère public fera signifier endéans la huitaine.

La partie demanderesse, si la demande est rejetée par le tribunal, pourra se pourvoir devant la cour d'appel, en notifiant son recours au ministère public dans les huit jours à compter de la signification de l'ordonnance. Le premier président ordonnera, sur la requête qui lui sera présentée, la communication du dossier au procureur général et fixera jour et heure pour la comparution en chambre du conseil. La cour statuera par simple ordonnance.

Si le tribunal ou la Cour trouvait utile d'ordonner une enquête, il y serait procédé, en chambre du conseil, dans les formes prescrites pour les enquêtes sommaires.

ART. 11.

Ceux qui ont encouru la déchéance peuvent demander au tribunal que l'exercice de la puissance paternelle leur soit restituée. La demande n'est pas recevable avant l'expiration des dix ans à compter du jour où le jugement est devenu irrévocable, dans le cas de l'article premier, et des cinq ans, dans le cas de l'article deux.

bewaring en de opvoeding van het kind toevertrouwe.

Die vorderingen worden in de raadkamer, het openbaar ministerie gehoord, op verzoekschrift behandeld en beslist door de rechtbank binnen welker gebied het kind zijne woonplaats heeft. De voorzitter beveelt dat het verzoekschrift zal worden medegedeeld aan het openbaar ministerie en bepaalt een dag voor de verschijning der eischende partij. Het openbaar ministerie doet de eischende partij dagen om, met een tusschentijd van vijf dagen, in persoon ter raadkamer te verschijnen. Uitspraak wordt in de raadkamer gedaan bij bevel hetwelk het openbaar ministerie binnen acht dagen doet beteekenen.

Wordt de vordering door de rechtbank afgewezen, dan kan de eischende partij de zaak voor het Hof van beroep brengen; zij beteekent haar beroep aan het openbaar ministerie binnen acht dagen, te rekenen van de beteekening van het bevel. Op het hem aangeboden verzoekschrift beveelt de eerste voorzitter de mededeeling van de stukken aan den Procureur-generaal en bepaalt dag en uur voor de verschijning in de raadkamer. Het Hof doet uitspraak bij eenvoudig bevel.

Mocht de rechtbank of het Hof het noodig achten een getuigenverhoor te bevelen, dan wordt daartoe overgegaan in de raadkamer, met inachtneming van de voorschriften bepaald voor de zaken van korte behandeling.

ART. 11.

Zij, die werden ontzet, kunnen aan de rechtbank vragen dat de uitoefening der vaderlijke macht hun weder worde toevertrouwd. Die eisch is, in het geval voorzien bij het eerste artikel, niet ontvankelijk vóór het afloopen van tien jaren, te rekenen van den dag waarop het vonnis in kracht van gewijsde is gegaan, en,

Elle est introduite par une requête présentée au président du tribunal, qui en ordonne la communication au ministère public et fixe jour et heure pour la comparution du demandeur, en chambre du conseil. Le tribunal ordonne que le conseil de famille sera convoqué et donnera, après avoir entendu le tuteur, son avis sur la demande; il renvoie la demande à l'audience publique, pour y être instruite et jugée, comme en matière ordinaire, contradictoirement avec le ministère public.

ART. 12.

L'action en déchéance donnée au ministère public par les articles 4 et 5 n'est plus recevable à compter du jour où la demande en restitution de l'exercice de la puissance paternelle peut être intentée

ART. 13.

L'enfant, lorsque la garde et l'éducation n'en sont pas confiées soit à la mère ou au tuteur, soit à une tierce personne, ou restituées au père ou à la mère, est placé, par les soins du Gouvernement, ou de la commune dans le cas où la garde et l'éducation de l'enfant lui sont confiées, aux frais de l'État, pour une moitié de la dépense, et, pour l'autre moitié, aux frais de la commune de son domicile de secours, dans un établissement de charité ou d'instruction ou en apprentissage chez un cultivateur ou un artisan.

L'État et la commune ont action en justice pour le recouvrement des frais d'entretien et d'éducation de l'enfant, contre ceux qui doivent à celui-ci des aliments. Le remboursement de ces frais ne peut être poursuivi contre l'enfant, que sur les

in het geval voorzien bij artikel 2, vóór het afloopen van vijf jaren. Hij wordt ingesteld bij verzoekschrift den voorzitter der rechtbank aangeboden; deze beveelt de mededeeling daarvan aan het openbaar ministerie en bepaalt dag en uur voor het verschijnen van de eischende partij in de raadkamer. De rechtbank beveelt dat de familieraad zal worden bijeengeroepen en, na den voogd te hebben gehoord, zijn advies zal geven over den eisch; zij verwijst dezen naar de openbare terechtzitting ten einde er te worden berecht en uitgewezen zooals in gewone zaken, na advies van het openbaar ministerie.

ART. 12.

De eisch tot ontzetting door de artikelen 4 en 5 aan het openbaar ministerie toegekend, is niet meer ontvankelijk te rekenen van den dag waarop de eisch tot het terugbekomen van de uitoefening der vaderlijke macht kan worden ingesteld.

ART. 13.

Wanneer de bewaring en de opvoeding van het kind niet zijn toevertrouwd hetzij aan de moeder of aan den voogd, hetzij aan een derden persoon, of dat die niet opnieuw zijn toegekend aan den vader of aan de moeder, wordt het kind, door de zorgen van de Regeering of van de gemeente, als zijne bewaring en opvoeding haar zijn toevertrouwd, op Staatskosten, voor de helft der uitgaven, voor de andere helft, op de kosten der gemeente waar het zijn domicilie van onderstand heeft, geplaatst in een gesticht van liefdadigheid of onderwijs of, als leerling, bij een landbouwer of een ambachtsman.

De Staat en de gemeente kunnen, tot invordering der kosten van onderhoud en opvoeding van het kind, een eisch instellen tegen hen die eene uitkeering tot onderhoud verschuldigd zijn. De terugbetaling van die kosten kan tegen het

biens, possédés par lui, dont l'article 384 du Code civil attribue la jouissance aux père et mère.

L'action se prescrit conformément aux dispositions de l'article 2277 du Code civil.

CHAPITRE II.

DES ÉCOLES DE BIENFAISANCE DE L'ÉTAT.

ART. 14.

(Art. 2, § 5, de la loi du 27 novembre 1891.)

Les écoles de bienfaisance, organisées et administrées par l'État, ainsi que celles qui sont établies par les provinces ou les communes avec l'autorisation du Gouvernement, sont affectées à l'internement des individus, âgés de moins de dix-huit ans accomplis, qui sont mis à la disposition du Gouvernement par les tribunaux ou dont l'admission dans ces établissements est demandée par l'autorité communale et autorisée par le Ministre de la Justice.

ART. 15.

(Art. 29 de la loi du 27 novembre 1891.)

Les individus qui n'auront pas dépassé l'âge de treize ans accomplis à la date de leur entrée dans une école de bienfaisance, resteront pendant toute la durée de leur internement, complètement séparés des individus entrés à un âge plus avancé.

De même, les individus entrés dans les écoles de bienfaisance à l'âge de plus de treize ans accomplis et moins de seize ans accomplis resteront, pendant toute la durée de leur internement, séparés des individus entrés à un âge plus avancé.

kind enkel worden gevorderd op de goederen die het in eigendom bezit en waarvan artikel 384 van het Burgerlijk Wetboek het genot aan den vader en de moeder toekent.

De eisch verjaart overeenkomstig de bepalingen van artikel 2277 van het Burgerlijk Wetboek.

HOOFDSTUK II.

VAN STAATSWELDADIGHEIDSSCHOLEN.

ART. 14.

(Art. 2, § 5, der wet van 27 November 1891.)

De door den Staat ingestelde en beheerde scholen van weldadigheid, alsmede die, met toelating van de Regeering, ingesteld door de provinciën of de gemeenten, zijn bestemd tot opsluiting van hen die, den leeftijd van achttien jaren niet hebbende bereikt, door de rechtbanken ter beschikking van de Regeering worden gesteld of wier opneming in die gestichten door de gemeenteoverheid wordt gevraagd en door den Minister van Justitie toegestaan.

ART. 15.

(Art. 29 der wet van 27 November 1891.)

De personen, die niet den leeftijd van dertien jaren hebben bereikt op den dag dat zij in eene weldadigheidsschool treden, blijven, gedurende al den tijd hunner opsluiting, volkomen gescheiden van de personen die er op een meer gevorderden leeftijd zijn ingekomen.

Eveneens blijven de personen, in de weldadigheidsscholen getreden wanneer zij den leeftijd van dertien jaren en nog niet dien van zestien jaren hadden bereikt, gedurende al den tijd hunner opsluiting gescheiden van de personen die er op een meer gevorderden leeftijd zijn ingekomen.

ART. 16.

(Art. 33 de la loi du 27 novembre 1891.)

Les individus âgés de moins de dix-huit ans accomplis, dont l'admission dans une école de bienfaisance sera demandée par le collège des bourgmestre et échevins d'une commune du royaume et autorisée par le Ministre de la Justice, seront placés dans les écoles de bienfaisance de l'État, sous le même régime et dans les mêmes conditions que les individus mis à la disposition du Gouvernement par l'autorité et, pour l'application de la règle établie par l'article 14 de la présente loi, ils seront censés avoir été mis à la disposition du Gouvernement à la date à laquelle leur admission aura été demandée par le collège des bourgmestre et échevins.

Le collège des bourgmestre et échevins justifiera, s'il y a lieu, du consentement de la personne exerçant les droits de la puissance paternelle à l'égard de l'enfant dont l'admission dans les écoles de bienfaisance sera demandée.

CHAPITRE III.

DES MESURES JUDICIAIRES
A L'ÉGARD DES ENFANTS DÉLAISSÉS,
MALTRAITÉS OU COUPABLES.

ART. 17.

Nul, hors le cas prévu à l'article 18 de la présente loi, ne sera traduit en justice pour une infraction qu'il aurait commise, alors qu'il n'avait pas atteint l'âge de dix ans accomplis.

Il ne sera décerné, en aucun cas, mandat d'arrêt contre un enfant n'ayant pas atteint l'âge de seize ans accomplis, à moins que l'inculpation ne porte sur un fait qui soit de nature à motiver, à sa charge, une condamnation à un emprisonnement de 6 mois ou à une peine plus forte.

ART. 16.

(Art. 33 der wet van 27 November 1891.)

De personen, die niet den leeftijd van achttien jaren hebben bereikt, wier opneming in eene weldadigheidsschool door het college van burgemeester en schepenen eener gemeente des Rijks wordt gevraagd en door den Minister van Justitie toegestaan, worden in de Rijksweldadigheidsscholen geplaatst onder hetzelfde regiem en in dezelfde voorwaarden als de personen die door de overheid ter beschikking van de Regeering zijn gesteld, en, voor de toepassing van den regel bepaald in artikel 14 dezer wet, worden zij geacht ter beschikking van de Regeering te zijn gesteld den dag waarop hunne opneming door het college van burgemeester en schepenen werd gevraagd.

Het college van burgemeester en schepenen zal, zoo noodig, het bewijs leveren van de toestemming van den persoon die de rechten van de vaderlijke macht uitoefent over het kind, wiens opneming in de weldadigheidsscholen wordt gevraagd.

HOOFDSTUK III.

GERECHTELIJKE MAATREGELEN TEN AANZIEN
VAN VERLATEN, MISHANDELDE OF SCHULDIGE KINDEREN.

ART. 17.

Buiten het geval voorzien bij artikel 18 van deze wet, wordt niemand in rechten vervolgd wegens een misdrijf door hem begaan wanneer hij nog niet den leeftijd van tien jaren had bereikt.

In geen geval wordt een bevel tot aanhouding verleend tegen een kind dat niet den leeftijd van zestien jaren heeft bereikt, tenzij het de betichting geldt van een feit van aard om te zijnen laste eene veroordeeling tot eene gevangenisstraf van zes maanden of eene hoogere straf te billijken.

ART. 18.

Dans tous les cas de délits ou de crimes commis par des enfants ou sur des enfants, le juge d'instruction commis pourra, en tout état de cause, ordonner, le ministère public entendu, que la garde de l'enfant soit provisoirement confiée, jusqu'à ce qu'il soit intervenu une décision définitive, à un parent, à une personne ou à une institution charitable publique ou privée qu'il désignera.

Toutefois, les parents de l'enfant, jusqu'au cinquième degré inclusivement, son tuteur, ou son subrogé-tuteur ou le ministère public pourront former opposition à cette ordonnance. L'opposition sera portée, à bref délai, devant le tribunal, en chambre du conseil, par voie de simple requête.

Dans ces mêmes cas, les cours ou tribunaux, saisis du crime ou du délit pourront, le ministère public entendu, statuer définitivement sur la garde de l'enfant.

Un arrêté royal déterminera les allocations à attribuer à ceux qui seront chargés de la garde et de l'éducation de l'enfant lorsque celui-ci sera indigent.

ART. 19.

Sauf devant le tribunal de police, l'inculpé qui n'avait pas atteint l'âge de seize ans accomplis, au moment du fait incriminé, ne pourra être mis en jugement qu'en vertu d'une ordonnance de la chambre du conseil ou de la chambre des mises en accusation.

S'il apparaît, dans l'instruction préparatoire, que l'enfant, qui n'avait pas atteint l'âge de seize ans accomplis, au moment du fait, a agi sans discernement, une ordonnance de non-lieu sera rendue.

ART. 18.

In alle gevallen van wanbedrijven of misdaden door kinderen of op kinderen gepleegd, kan de aangestelde rechter van instructie, hoe de zaak ook sta, bevelen, het openbaar ministerie gehoord, dat de bewaring van het kind, totdat eene eindbeslissing is genomen, voorloopig worde toevertrouwd aan een bloedverwant, aan een persoon of aan eene openbare of bijzondere liefdadige inrichting, door hem aangewezen.

Echter kunnen de bloedverwanten van het kind, tot den vijfden graad inbegrepen, zijn voogd, of zijn toezienende voogd of het openbaar ministerie in verzet komen tegen dat bevel. Het verzet wordt, op korten termijn, bij eenvoudig verzoekschrift, gebracht voor de rechtbank, in de raadkamer.

In dezelfde gevallen kunnen de hoven of rechtbanken die over de misdaad of het wanbedrijf uitspraak moeten doen, bepaald beslissen omtrent de bewaring van het kind, het openbaar ministerie gehoord.

Een koninklijk besluit bepaalt welke vergoedingen moeten worden toegekend aan hen die zijn belast met de bewaring en de opvoeding van het kind wanneer het onvermogen is.

ART. 19.

Behoudens voor de politierechtbank, kan tegen den beklaagde die, op 't oogenblik van het misdrijf, niet den leeftijd van zestien jaren had bereikt, geen rechtsingang worden verleend tenzij uit kracht van een bevel der raadkamer of der Kamer van inbeschuldigingstelling.

Zoo het, gedurende het voorloopig onderzoek blijkt dat het kind, hetwelk op 't oogenblik van het misdrijf niet den leeftijd van zestien jaren had bereikt, zonder oordeel des onderscheids heeft gehandeld, wordt een bevel tot niet-vervolgving verleend.

Il en sera de même, lorsque, s'agissant d'une infraction commise par un enfant qui n'avait pas atteint l'âge de quatorze ans accomplis, la chambre du conseil ou la chambre des mises en accusation estimera qu'à raison de l'âge de l'inculpé et eu égard à ses antécédents, l'infraction ne présente pas une gravité suffisante pour motiver des poursuites contre un enfant.

ART. 20.

L'enfant qui, avant d'avoir atteint l'âge de dix ans accomplis, aura commis ou tenté de commettre un acte que la loi pénale qualifie de crime, celui à l'égard duquel une ordonnance de non-lieu aura été rendue, ainsi qu'il est dit à l'article 17, pourront être mis à la disposition du Gouvernement, jusqu'à leur majorité, par le tribunal de police dans le ressort duquel ils auront leur résidence, sur citation directe, à la requête du ministère public, ou sur le renvoi prononcé par la chambre du conseil ou la chambre des mises en accusation.

ART. 21.

L'accusé ou le prévenu, mis à la disposition du Gouvernement en vertu de l'article 72 du Code pénal, restera, jusqu'à sa majorité, à la disposition du Gouvernement.

ART. 22.

(Art. 26, loi du 27 novembre 1891.)

Les cours et tribunaux pourront, lorsqu'ils condamneront à l'emprisonnement, même conditionnellement, un individu n'ayant pas l'âge de 18 ans accomplis, ordonner qu'il restera à la disposition du Gouvernement depuis l'expiration de sa peine jusqu'à sa majorité.

Dat geschiedt eveneens, wanneer het betreft een misdrijf gepleegd door een kind dat niet den leeftijd van veertien jaren had bereikt en wanneer de raadkamer of de kamer van inbeschuldigingstelling van gevoelen is, dat, gezien den ouderdom van den beklaagde en gelet op zijn verleden, het misdrijf niet erg genoeg is om vervolgingen tegen het kind te billijken.

ART. 20.

Het kind dat, alvorens den leeftijd van tien jaren te hebben bereikt, eene daad pleegt of gepoogd heeft te plegen die door de Strafwet misdadig wordt geheeten, alsmede het kind ten aanzien van 't welk, zooals is gezegd in artikel 17, een bevel tot niet-vervolging werd verleend, kunnen door de politierechtbank binnen welker gebied zij hun verblijf hebben, krachtens rechtstreeksche dagvaarding, op verzoek van het openbaar ministerie of ingevolge verwijzing uitgesproken door de raadkamer of de kamer van inbeschuldigingstelling, tot hunne meerderjarigheid ter beschikking van de Regeering worden gesteld.

ART. 21.

De beschuldigde of de verdachte, die krachtens artikel 72 van het Strafwetboek ter beschikking van de Regeering wordt gesteld, blijft ter beschikking van de Regeering tot aan zijne meerderjarigheid.

ART. 22.

(Art. 26 der wet van 27 November 1891.)

De hoven en rechtbanken kunnen, wanneer zij een persoon, die niet den leeftijd van 18 jaren heeft bereikt, zelfs voorwaardelijk veroordeelen tot gevangenisstraf, bevelen dat hij, na afloop zijner straf tot aan zijne meerderjarigheid, ter beschikking van de Regeering zal blijven.

La condamnation, dans ce cas, sera exécutée endéans les huit jours, à compter de la date à laquelle le jugement aura acquis force de chose définitivement jugée.

ART. 23.

Les mineures, âgées de moins de 18 ans accomplis, qui se livrent à la prostitution et les individus, âgés de moins de 18 ans accomplis, qui, au lieu d'apprendre ou d'exercer un métier, vivent dans l'oisiveté, sans autres ressources que celles qu'ils cherchent dans la mendicité, les trafics prohibés, le jeu, la débauche, le maraudage ou le vol, pourront, encore qu'ils aient un domicile certain, être mis à la disposition du Gouvernement, jusqu'à leur majorité, sur citation à la requête du ministère public, par le tribunal de police dans le ressort duquel ils se trouveront.

L'enfant, âgé de moins de 16 ans accomplis, que l'ivrognerie habituelle, la brutalité ou l'immoralité notoires de ceux à qui il se trouve confié exposent à des sévices ou à des attentats à la pudeur, pourra, de même, être mis à la disposition du Gouvernement, jusqu'à sa majorité. La faculté d'appeler de la décision du juge de paix appartiendra, toutefois, dans ce cas, au père, à la mère ou au tuteur de l'enfant et au ministère public.

Le délai pour interjeter l'appel sera de dix jours; il courra, pour le ministère public, du jour où la décision du juge de paix aura été prononcée et, pour le père, la mère ou le tuteur, du jour où l'enfant aura été placé dans une école de bienfaisance. L'appel sera interjeté, suivi et jugé dans les formes établies pour les appels en matière de police. Les frais, y compris ceux de l'internement, resteront à la

In dit geval wordt de straf ten uitvoer gelegd binnen acht dagen, te rekenen van den datum waarop het vonnis in kracht van gewijsde is gegaan.

ART. 23.

Minderjarige meisjes, die niet den leeftijd van achttien jaren hebben bereikt en zich aan ontucht overleveren, alsmede jongelingen, die niet den leeftijd van achttien jaren hebben bereikt en, in stede van een stiel te leeren of dezen uit te oefenen, in luiaardij leven zonder, andere bestaanmiddelen dan degene welke zij trachten te vinden in bedelarij, verboden handelingen, spel, ontucht, moeskopperij, of diefstal, kunnen, alhoewel zij een vast verblijf hebben, op dagvaarding ten verzoeken van het openbaar ministerie, door de politierechtbank, binnen welk gebied zij zich bevinden, ter beschikking van de Regeering worden gesteld tot aan hunne meerderjarigheid.

Het kind, dat niet den leeftijd van zestien jaren heeft bereikt en door den gewonen staat van dronkenschap, de algemeen bekende woestheid of onzedelijkheid van hen waaraan het is toevertrouwd, aan gewelddaden of aanslagen tegen de eerbaarheid blootstaat, kan eveneens ter beschikking van de Regeering worden gesteld tot aan zijne meerderjarigheid. In dit geval kan echter tegen de beslissing des vrederechters beroep worden aange teekend door den vader, de moeder of den voogd van het kind en door het openbaar ministerie.

De termijn tot aantekening van het beroep is van tien dagen; voor het openbaar ministerie vangt hij aan den dag na dien waarop de vrederechter uitspraak heeft gedaan en, voor den vader, de moeder of den voogd, den dag na dien waarop het kind in eene weldadigheidsschool werd geplaatst. Het beroep wordt aange teekend, berecht en uitgewezen naar de voorschriften bepaald voor het beroep in

charge de l'État lorsque la décision du juge de paix sera infirmée.

ART. 24.

Les individus mis à la disposition du Gouvernement en vertu des articles 18 et 21 de la présente loi, 72 du Code pénal, seront internés dans une école de bienfaisance.

ART. 25.

Toute personne qui, désirant consacrer ses soins à assurer l'avenir d'un enfant mis à la disposition du Gouvernement en vertu de l'article 21 de la présente loi ou de l'article 24 de la loi du 27 novembre 1891 pour la répression du vagabondage et de la mendicité, sera à même de réaliser cette intention, pourra demander que le tribunal lui confie la garde et l'éducation de l'enfant jusqu'à sa majorité.

La demande sera introduite, instruite et jugée dans les formes établies par l'article 10 de la présente loi. Les parents ou le tuteur de l'enfant seront cités à comparaître, en chambre du conseil, à la diligence du ministère public; s'ils comparaissent et s'opposent à la demande, l'affaire sera renvoyée à l'audience publique, pour y être instruite et jugée comme cause urgente.

ART. 26.

Les décisions par lesquelles un individu aura été mis à la disposition du Gouvernement, en vertu des dispositions de la présente loi, de l'article 72 du Code pénal ou de l'article 24 de la loi du 27 novembre 1891 pour la répression du vagabondage et de la mendicité, ne seront pas mentionnées dans les documents délivrés par les autorités, concernant les antécédents de cet individu.

politiezaken. De kosten, daarin begrepen die van opsluiting, komen ten laste van den Staat wanneer de beslissing des vrederechters wordt verbroken.

ART. 24.

De personen die, uit kracht van de artikelen 18 en 21 dezer wet en van artikel 72 van het Strafwetboek, ter beschikking van de Regeering zijn gesteld, worden in eene weldadigheidsschool opgesloten.

ART. 25.

Elke persoon die, verlangende zijne zorgen te wijden aan de toekomst van een kind dat ingevolge artikel 21 van deze wet of artikel 24 der wet van 27 November 1891 op de beteugeling der landlooperij en der bedelarij ter beschikking van de Regeering is gesteld, bij machte is dat voornemen te verwezenlijken, kan aanvragen dat de rechtbank hem de bewaring en de opvoeding van het kind toevertrouwe tot aan dezes meerderjarigheid.

De eisch wordt ingesteld, berecht en uitgewezen naar de voorschriften van artikel 10 dezer wet. De ouders of de voogd van het kind worden, op verzoek van het openbaar ministerie, gedagvaard om in de raadkamer te verschijnen; verschijnen zij en verzetten zij zich tegen den eisch, dan wordt de zaak verwezen naar de openbare terechtzitting om er te worden berecht en uitgewezen als spoedeisende zaak.

ART. 26.

De beslissingen waarbij een persoon ter beschikking van de Regeering wordt gesteld, uit kracht van de bepalingen dezer wet alsmede uit kracht van artikel 72 van het Strafwetboek of van artikel 24 der wet van 27 November 1891 op de beteugeling der landlooperij en der bedelarij, worden niet vermeld in de stukken door de overheden afgeleverd aangaande het vroeger gedrag van dien persoon.

ART. 27.

(Art. 34, 35, loi du 27 novembre 1891.)

Les frais d'entretien et d'éducation des individus mis à la disposition du Gouvernement, en vertu des articles 18 de la présente loi et 72 du Code pénal, sont à la charge de l'État.

Les frais d'entretien et d'éducation des individus mis à la disposition du Gouvernement, en vertu des articles 21 de la présente loi ou 24 de la loi du 27 novembre 1891 pour la répression du vagabondage et de la mendicité, sont, pour moitié, à la charge de la commune de leur domicile de secours et, pour l'autre moitié, à la charge de l'État.

Lorsque ces individus n'auront pas de domicile de secours en Belgique, ou lorsque leur domicile de secours ne pourra pas être découvert, les frais d'entretien et d'éducation mis à la charge de la commune du domicile de secours, par l'alinéa précédent, seront supportés par la province sur le territoire de laquelle ils auront été arrêtés ou traduits en justice.

Les frais d'entretien et d'éducation des enfants placés dans les écoles de bienfaisance de l'État, à la demande d'une administration communale, sont à la charge de celle-ci.

Quand l'enfant est placé dans une école de bienfaisance établie par une province ou une commune et agréée par le Gouvernement ou quand sa garde et son éducation sont confiées à la commune de son domicile de secours, les frais de son entretien ne peuvent dépasser le taux fixé par arrêté royal.

ART. 28.

(Art. 33-36, loi du 27 novembre 1891.)

Il est statué sur les contestations rela-

ART. 27.

(Art. 34, 35 der wet van 27 November 1891.)

De kosten van onderhoud en opvoeding der personen die, uit kracht van de artikelen 18 van deze wet en 72 van het Strafwetboek, ter beschikking van de Regeering zijn gesteld, komen ten laste van den Staat.

De kosten van onderhoud en opvoeding der personen die, uit kracht van de artikelen 21 dezer wet of 24 der wet van 27 November 1891 op de beteugeling der landlooperij en der bedelarij, ter beschikking van de Regeering zijn gesteld, komen, voor de helft, ten laste van de gemeente waar zij hun domicilie van onderstand hebben en, voor de andere helft, ten laste van den Staat.

Hebben die lieden geen domicilie van onderstand in België of kan hun domicilie van onderstand niet worden ontdekt, dan worden de kosten van onderhoud en opvoeding, door de vorige alinea ten laste der gemeente van het domicilie van onderstand gelegd, gedragen door de provincie op welker grondgebied zij werden aangehouden of in rechten vervolgd.

De kosten van onderhoud en opvoeding der kinderen die in de weldadigheidsscholen van den Staat werden geplaatst op verzoek van een gemeentebestuur, komen ten laste van dit bestuur.

Wordt het kind geplaatst in eene weldadigheidsschool, opgericht door eene provincie of eene gemeente en door de Regeering toegelaten, of worden zijne bewaring en zijne opvoeding toevertrouwd aan de gemeente waar het zijn domicilie van onderstand heeft, dan mogen de kosten van zijn onderhoud niet het bij koninklijk besluit bepaald bedrag te boven gaan.

ART. 28.

(Art. 33-36 der wet van 27 November 1891.)

Over de geschillen betreffende de aan-

tives à la désignation de la commune ou de la province à laquelle, aux termes des articles 12 et 25 de la présente loi, incombe la charge des frais d'entretien et d'éducation, et au paiement de ces frais, conformément aux dispositions des articles 33 à 36 de la loi du 27 novembre 1891 sur l'assistance publique.

Les réclamations au nom des provinces seront formées par les gouverneurs.

ART. 29.

L'État, la province et la commune ont action en justice, ainsi qu'il est dit à l'article 12 de la présente loi, pour le recouvrement des frais d'entretien et d'éducation dont il est fait mention à l'article 25,

CHAPITRE IV.

DES CRIMES ET DÉLITS CONTRE LA MORALITÉ ET LA FAIBLESSE DES ENFANTS.

ART. 30.

L'article 372 du Code pénal est remplacé par la disposition suivante :

Tout attentat à la pudeur, commis sans violence ni menaces sur la personne ou à l'aide de la personne d'un enfant de l'un ou de l'autre sexe, âgé de moins de 16 ans accomplis, sera puni de la réclusion.

Sera puni des travaux forcés de dix ans à quinze ans l'attentat à la pudeur commis, sans violences ni menaces, par tout ascendant sur la personne ou à l'aide de la personne d'un mineur, même âgé de plus de 16 ans accomplis, mais non émancipé par le mariage.

wijzing van de gemeente of de provincie ten laste van welke, ingevolge de artikelen 12 en 25 van deze wet, de kosten van onderhoud en opvoeding komen, alsmede over die betreffende de betaling van die kosten, wordt uitspraak gedaan overeenkomstig de artikelen 33 tot 36 der wet van 27 November 1891 op den openbaren onderstand.

Namens de provinciën worden de bezwaarschriften door de gouverneurs ingediend.

ART. 29.

De Staat, de provincie en de gemeente kunnen, zooals is gezegd in artikel 12 van deze wet, in rechten optreden tot terugvordering der kosten van onderhoud en opvoeding bedoeld in artikel 25.

HOOFDSTUK IV.

VAN DE MISDADEN EN WANBEDRIJVEN TEGEN DE ZEDELIIKHEID EN DE ZWAKHEID DER KINDEREN.

ART. 30.

Artikel 372 van het Strafwetboek wordt vervangen door de navolgende bepaling :

Elke aanranding van de eerbaarheid, zonder geweld noch bedreigingen gepleegd op den persoon of door middel van den persoon van een kind van de eene of andere kunne, dat niet den leeftijd van 16 jaren heeft bereikt, wordt gestraft met opsluiting.

De aanranding van de eerbaarheid zonder geweld noch bedreigingen door een bloedverwant in opklimmende lijn gepleegd op den persoon of door middel van den persoon van een minderjarige, zelfs als deze den leeftijd van 16 jaren heeft bereikt, doch niet is ontvoegd door het huwelijk, wordt gestraft met dwangarbeid van tien tot vijftien jaren.

ART. 31.

L'article 373 du Code pénal est remplacé par la disposition suivante :

L'attentat à la pudeur, commis avec violence ou menaces, sur des personnes de l'un ou de l'autre sexe sera puni d'un emprisonnement de six mois à cinq ans.

Si l'attentat a été commis sur la personne d'un mineur de plus de 16 ans accomplis, le coupable subira la réclusion.

La peine sera des travaux forcés de dix ans à quinze ans, si le mineur était âgé de moins de 16 ans accomplis.

ART. 32.

L'article 373 du Code pénal est remplacé par la disposition suivante :

Sera puni de réclusion quiconque aura commis le crime de viol, soit à l'aide de violences ou de menaces graves, soit par ruse, soit en abusant d'une personne qui, par l'effet d'une maladie, par l'altération de ses facultés ou par toute autre cause accidentelle avait perdu l'usage de ses sens ou en avait été privée par quelque artifice.

Si le crime a été commis sur la personne d'un enfant âgé de plus de 14 ans accomplis et de moins de 16 ans accomplis, le coupable sera puni de la peine des travaux forcés de quinze à vingt ans.

Est réputé viol à l'aide de violences le seul fait du rapprochement charnel des sexes commis sur la personne d'un enfant qui n'a pas atteint l'âge de 14 ans accomplis. Dans ce cas, la peine sera des travaux forcés de quinze à vingt ans.

ART. 31.

Artikel 373 van het Strafwetboek wordt vervangen door de navolgende bepaling :

De aanranding van de eerbaarheid, met geweld of bedreigingen gepleegd op personen van de eene of de andere kunne, wordt gestraft met eene gevangenisstraf van zes maanden tot vijf jaren.

Is de aanslag gepleegd op den persoon van een kind dat den leeftijd van zestien jaren heeft bereikt, zoo zal de schuldige opsluiting ondergaan.

Heeft de minderjarige niet den leeftijd van zestien jaren bereikt, dan is de straf dwangarbeid van tien tot vijftien jaren.

ART. 32.

Artikel 373 van het Strafwetboek wordt vervangen door de navolgende bepaling :

Al wie de misdaad van verkrachting heeft gepleegd, hetzij door middel van gewelddaden of erge bedreigingen, hetzij door list, hetzij door misbruik te maken van een persoon die, ten gevolge van ziekte, door krenking zijner vermogens of door alle andere toevallige oorzaak, het gebruik zijner zinnen had verloren of daarvan door eenige arglist was beroofd geweest, wordt gestraft met opsluiting.

Is de misdaad gepleegd op den persoon van een kind dat den leeftijd van veertien jaren en niet den leeftijd van zestien jaren heeft bereikt, dan wordt de schuldige gestraft met dwangarbeid van vijftien tot twintig jaren.

Wordt geacht verkrachting te zijn door middel van gewelddaden, de enkele daad van vleeschelijke gemeenschap der seksen gepleegd op den persoon van een kind dat niet den leeftijd van veertien jaren heeft bereikt. In dit geval is de straf dwangarbeid van vijftien tot twintig jaren.

Elle sera des travaux forcés à perpétuité si l'enfant était âgé de moins de 10 ans accomplis.

ART. 33.

L'article 376 du Code pénal est remplacé par la disposition suivante :

Si le viol ou l'attentat à la pudeur a causé la mort de la personne sur laquelle il a été commis, le coupable sera puni des travaux forcés de quinze à vingt ans.

Si la victime était âgée de moins de 16 ans accomplis, le coupable sera puni de mort.

ART. 34.

L'article 377 du Code pénal est remplacé par la disposition suivante :

Si le coupable est l'ascendant, l'instituteur ou le serviteur à gages de la victime; s'il est de la classe de ceux qui ont autorité sur elle; s'il est le serviteur à gages soit d'un ascendant ou d'un instituteur de la victime, soit d'une personne ayant autorité sur elle; si, étant ministre d'un culte ou fonctionnaire public, il a abusé de sa position pour accomplir l'attentat; s'il est médecin, chirurgien, accoucheur ou officier de santé et que l'enfant fût confié à ses soins; ou si, dans le cas des articles 373, 375 et 376, le coupable, quel qu'il soit, a été aidé, dans l'exécution du crime ou du délit, par une ou plusieurs personnes, les peines seront élevées comme suit :

Dans le cas prévu par le paragraphe premier de l'article 372, la peine sera celle des travaux forcés de dix ans à quinze ans;

Zij is levenslange dwangarbeid indien het kind niet den leeftijd van tien jaren had bereikt.

ART. 33.

Artikel 376 van het Strafwetboek wordt vervangen door de navolgende bepaling :

Heeft de verkrachting, of de aanranding van de eerbaarheid, den dood veroorzaakt van den persoon op welken zij werd gepleegd, dan wordt de schuldige gestraft met dwangarbeid van vijftien tot twintig jaren.

Had het slachtoffer niet den leeftijd van zestien jaren bereikt, dan wordt de schuldige gestraft met den dood.

ART. 34.

Artikel 377 van het Strafwetboek wordt vervangen door de volgende bepaling :

Is de schuldige een bloedverwant in opklimmende lijn, de onderwijzer of loontrekkende dienaar van het slachtoffer; behoort hij tot degenen die over hem gezag hebben; is hij de loontrekkende dienaar hetzij van een bloedverwant in opklimmende lijn of van een onderwijzer van het slachtoffer, hetzij van een persoon die er gezag over heeft; heeft hij, dienaar van een eeredienst of openbaar ambtenaar zijnde, misbruik gemaakt van zijnen staat om den aanslag te plegen; is hij geneesheer, heelmeeester, vroedmeester of officier van gezondheid en werd het kind aan zijne zorgen toevertrouwd; of werd, in de gevallen voorzien bij de artikelen 373, 375 en 376, de schuldige, wie hij ook zij, in de uitvoering van de misdaad of van het wanbedrijf geholpen door één of meer personen, dan worden de straffen verhoogd als volgt :

In het geval voorzien bij het eerste lid van artikel 372, is de straf dwangarbeid van tien tot vijftien jaren;

Dans le cas prévu par le paragraphe premier de l'article 373, le minimum de l'emprisonnement sera doublé;

Dans les cas prévus par les paragraphes 2 et 3 de l'article 373, la peine sera celle des travaux forcés de quinze ans à vingt ans;

Dans le cas prévu par le paragraphe premier de l'article 375, la peine de la réclusion sera de sept ans au moins;

Dans les cas prévus par les paragraphes 2 et 3 de l'article 375, la peine sera celle des travaux forcés à perpétuité;

Dans le cas prévu par le paragraphe premier de l'article 376, la peine des travaux forcés sera de dix-sept ans au moins.

ART. 35.

Les articles 379 et 380 du Code pénal sont remplacés par les dispositions suivantes :

ART. 379. — Quiconque aura attente aux mœurs, en excitant, facilitant ou favorisant, pour satisfaire les passions d'autrui, la débauche, la corruption ou la prostitution d'un mineur de l'un ou de l'autre sexe, dont l'état de minorité lui était connu, sera puni de la réclusion, si le mineur est âgé de plus de seize ans accomplis.

La peine sera des travaux forcés de dix ans à quinze ans, si le mineur n'avait pas atteint l'âge de seize ans accomplis. Elle sera des travaux forcés de quinze ans à vingt ans si l'enfant n'avait pas atteint l'âge de dix ans accomplis.

ART. 380. — Quiconque aura attenté aux mœurs, en excitant, facilitant ou favorisant habituellement, pour satisfaire les passions d'autrui, la débauche, la corruption ou la prostitution d'un mineur de l'un ou de l'autre sexe dont il ignorait l'état de minorité par sa négligence, sera puni d'un emprisonnement de trois mois à deux ans.

In het geval voorzien bij het eerste lid van artikel 373, wordt het minimum van de gevangenisstraf verdubbeld;

In de gevallen voorzien bij de paragrafen 2 en 3 van artikel 373, is de straf dwangarbeid van vijftien tot twintig jaren;

In het geval voorzien bij het eerste lid van artikel 375, is de straf opsluiting van ten minste zeven jaren;

In de gevallen voorzien bij de artikelen 2 en 3 van artikel 375, is de straf levenslange dwangarbeid;

In het geval voorzien bij het eerste lid van artikel 376, is de straf dwangarbeid van ten minste zeventien jaren.

ART. 35

De artikelen 379 en 380 van het Strafwetboek worden vervangen door de volgende bepalingen :

Art. 379. — Al wie eenen aanslag tegen de zeden heeft gepleegd, door tot ontucht, bederf of prostitutie van een minderjarige van de eene of de andere kunne, wiens staat van minderjarigheid hem bekend was, aan te hitsen, ze te vergemakkelijken of te begunstigen, ten einde eens anders driften te voldoen, wordt gestraft met opsluiting, indien de minderjarige den leeftijd van zestien jaren heeft bereikt.

De straf is dwangarbeid van tien tot vijftien jaren, indien de minderjarige niet den leeftijd van zestien jaren had bereikt. Zij is dwangarbeid van vijftien tot twintig jaren, indien het kind niet den leeftijd van tien jaren had bereikt.

ART. 380. — Al wie eenen aanslag tegen de zeden heeft gepleegd, door tot ontucht, bederf of prostitutie van een minderjarige van de eene of de andere kunne, wiens staat van minderjarigheid hij niet kende ten gevolge van zijne nalatigheid, aan te hitsen, ze te vergemakkelijken of gewoonlijk te begunstigen, tene inde eens anders driften te voldoen, wordt gestraft met eene gevangenisstraf van drie maanden tot twee jaren.

ART. 36.

Les dispositions des articles 2 à 6 de la loi du 4 octobre 1867, modifiée par les lois du 26 décembre 1881 et du 4 septembre 1891, en tant qu'elles concernent les circonstances atténuantes, ne sont pas applicables aux infractions prévues par les articles 379 et 380 du Code pénal.

ART. 37.

Le paragraphe suivant est ajouté à l'article 385 du Code pénal :

Si l'outrage a été commis en présence d'un enfant âgé de moins de seize ans accomplis, la peine sera d'un emprisonnement d'un mois à trois ans et d'une amende de 100 francs à 1,000 francs.

ART 38

Les numéros 17° et 18° de l'article premier de la loi du 15 mars 1874 sur les extraditions sont modifiés comme suit :

17° : Pour attentat à la pudeur commis sans violence ni menaces sur la personne ou à l'aide de la personne d'un enfant de l'un ou de l'autre sexe, âgé de moins de seize ans accomplis ;

Pour attentat à la pudeur commis sans violence ni menaces par un ascendant sur la personne ou à l'aide de la personne d'un mineur, même âgé de plus de seize ans accomplis, mais non émancipé par le mariage ;

18° : Pour attentat aux mœurs en excitant, facilitant ou favorisant, pour satisfaire les passions d'autrui, la débauche, la corruption ou la prostitution des mineurs de l'un ou de l'autre sexe, dont l'état de minorité était connu de l'auteur de l'infraction.

ART. 36.

De bepalingen van de artikelen 2 tot 6 der wet van 4 October 1867, gewijzigd door de wetten van 26 December 1881 en 4 September 1891 zijn, in zooverre zij de verzachtende omstandigheden betreffen, niet van toepassing op de misdrijven voorzien bij de artikelen 379 en 380 van het Strafwetboek.

ART. 37.

Aan artikel 385 van het Strafwetboek wordt de navolgende paragraaf toegevoegd :

Werd de schennis bedreven in tegenwoordigheid van een kind dat niet den leeftijd van zestien jaren had bereikt, dan is de straf gevangenisstraf van ééne maand tot drie jaren en geldboete van 100 tot 1,000 frank.

ART. 38.

De nummers 17 en 18 van het eerste artikel der wet van 15 Maart 1874 op de uitleveringen worden gewijzigd als volgt :

N° 17 : Voor aanranding van de eerbaarheid zonder geweld noch bedreigingen gepleegd op den persoon of door middel van den persoon van de eene of de andere kunne, dat niet den leeftijd van zestien jaren heeft bereikt ;

Voor aanranding van de eerbaarheid zonder geweld noch bedreigingen door een bloedverwant in de opklimmendelijn gepleegd op den persoon of door middel van den persoon van een minderjarige, zelfs wanneer bij den leeftijd van zestien jaren heeft bereikt, doch niet is ontvoegd door het huwelijk

N° 18 : Voor aanslag tegen de zeden, door tot ontucht, bederf of prostitutie van minderjarigen van de eene of de andere kunne, wier staat van minderjarigheid den dader van het misdrijf bekend was, aan te hitsen, ze te vergemakkelijken of te begunstigen, ten einde eens anders driften te voldoen.

Pour attentat aux mœurs, en excitant, facilitant ou favorisant habituellement, pour satisfaire les passions d'autrui, la débauche, la corruption ou la prostitution des mineurs de l'un ou de l'autre sexe, dont l'auteur de l'infraction ignorait l'état de minorité par sa négligence.

ART. 39.

L'article 370 du Code pénal est modifié comme suit :

Celui qui aura enlevé ou fait enlever une fille en dessous de l'âge de dix-huit ans accomplis, qui aura consenti à son enlèvement ou qui aura suivi volontairement son ravisseur, sera puni, s'il est majeur, d'un emprisonnement de deux ans à cinq ans et d'une amende de cinquante francs à cinq cents francs et pourra être de plus condamné à l'interdiction conformément à l'article 33 du Code pénal.

Il sera puni d'un emprisonnement de trois mois à un an et d'une amende de cinquante francs à trois cents francs s'il est mineur.

ART. 40.

Les articles 354 à 360, inclus sont remplacés par les dispositions suivantes :

354. — Seront punis d'un emprisonnement de trois mois à un an et d'une amende de 26 francs à 1,000 francs ceux qui auront exposé ou fait exposer, et ceux qui auront délaissé ou fait délaissé, en un lieu non solitaire, un enfant ou un incapable, hors d'état de se protéger lui-même à raison de son état physique ou mental.

355. — Les délits prévus par le précédent article seront punis d'un emprisonnement de six mois à deux ans et d'une amende de 50 à 2,000 francs s'ils ont été commis par les père et mère

Voor aanslag tegen de zeden, door tot ontucht, bederf of prostitutie van minderjarigen van de eene of van de andere kunne, wier staat van minderjarigheid de pleger van het misdrijf niet kende ten gevolge van zijne nalatigheid, aan te bitsen, ze te vergemakkelijken of gewoonlijk te begunstigen, ten einde eens anders driften te voldoen.

ART. 39.

Artikel 370 van het Strafwetboek wordt gewijzigd als volgt :

Hij, die heeft geschaakt of deed schaken een meisje, dat niet den leeftijd van achttien jaren heeft bereikt en dat in hare schaking toestemde of haren schaker vrijwillig volgde, wordt, indien hij meerderjarig is, gestraft met eene gevangenisstraf van twee tot vijf jaren en eene geldboete van vijftig tot vijf honderd frank en kan, daarenboven, overeenkomstig artikel 33 van het Strafwetboek, worden veroordeeld tot interdictie.

Indien hij minderjarig is, wordt hij gestraft met eene gevangenisstraf van drie maanden tot één jaar en met eene geldboete van vijftig tot drie honderd frank.

ART. 40.

De artikelen 354 tot en met 360 worden vervangen door de navolgende bepalingen :

354. — Zij, die een kind of een onbekwame, zich zelf niet kunnende beschermen uit hoofde van zijn lichaams- of geestestoestand, hebben te vondeling gelegd of doen leggen, en zij, die zoodanig kind of onbekwame op eene niet eenzame plaats hebben verlaten of doen verlaten, worden gestraft met eene gevangenisstraf van drie maanden tot één jaar en eene geldboete van 26 tot 1,000 frank.

355. — De bij het vorig artikel voorziene wanbedrijven worden gestraft met eene gevangenisstraf van zes maanden tot twee jaren en eene geldboete van 50 tot 2,000 frank, indien zij zijn ge-

légitimes ou naturels, ou par des personnes à qui l'enfant était confié.

356. — Si, par suite du délaissement, l'enfant ou l'incapable est demeuré mutilé ou estropié ou s'il en a ressenti une maladie ou incapacité de travail, les coupables seront punis :

Dans le cas prévu par l'article 354, d'un emprisonnement de six mois à trois ans et d'une amende de 50 francs à 2,000 fr. ;

Dans le cas de l'article 355, d'un emprisonnement d'un an à cinq ans et d'une amende de 100 francs à 3,000 francs.

357. — Si le délaissement a causé la mort de l'enfant ou de l'incapable, la peine sera :

Dans le cas de l'article 354, la réclusion ;

Dans le cas visé à l'article 355, les travaux forcés de 10 à 15 ans.

358. — Seront punis d'un emprisonnement d'un an à trois ans et d'une amende de 50 francs à 1,000 francs, ceux qui auront délaissé ou fait délaissé dans un lieu solitaire un enfant ou un incapable hors d'état de se protéger lui-même à raison de son état physique ou mental.

359. — L'emprisonnement sera de deux ans à cinq ans et l'amende de 100 francs à deux mille francs, si les coupables du délaissement sont les père et mère légitimes ou naturels ou des personnes à qui l'enfant ou l'incapable a été confié ou qui ont autorité sur lui.

360. — Si, par suite du délaissement prévu par les deux articles précédents, l'enfant ou l'incapable est demeuré mutilé ou estropié, les coupables seront punis de la réclusion.

Si les coupables se trouvent parmi ceux mentionnées à l'article 359, ils seront

pleegd door den wettigen of natuurlijke vader of door de wettige of natuurlijke moeder of door personen aan wie het kind was toevertrouwd.

356. — Indien, ten gevolge der verlating, het kind of de onbekwame verminkt of gebrekkelijk is gebleven, of indien daaruit voor hem eene ziekte of onbekwaamheid tot werken is voortgevloeid, worden de schuldigen gestraft :

In het geval voorzien bij artikel 354, met eene gevangenisstraf van zes maanden tot drie jaren en eene gelboete van 50 tot 2,000 frank ;

In het geval voorzien bij artikel 355, met eene gevangenisstraf van één jaar tot vijf jaren en eene geldboete van 100 tot 3,000 frank.

357. — Heeft de verlating den dood veroorzaakt van het kind of van den onbekwame, dan is de straf :

Opsluiting, in het geval voorzien bij artikel 354 ;

Dwangarbeid, in het geval bedoeld in artikel 355.

358. — Zij, die een kind of een onbekwame, zich zelf niet kunnende beschermen uit hoofde van zijn lichaams- of geestestoestand, op eene eenzame plaats hebben verlaten of doen verlaten, worden gestraft met eene gevangenisstraf van één tot drie jaren en eene geldboete van 50 tot 1,000 frank.

359. — De gevangenisstraf is twee tot vijf jaren en de geldboete 100 tot 2,000 frank, indien de schuldigen aan verlating de wettige of natuurlijke vader en moeder zijn, ofwel personen aan wie het kind of de onbekwame was toevertrouwd of die gezag over hem hebben.

360. — Indien, ten gevolge van de verlating bij de twee voorgaande artikelen voorzien, het kind, of de onbekwame, verminkt of gebrekkelijk is gebleven, worden de schuldigen gestraft met opsluiting.

Behooren de schuldigen tot degenen die zijn vermeld in artikel 359, dan

condamnés aux travaux forcés de 10 à 15 ans.

Si l'exposition ou le délaissement dans un lieu solitaire a causé la mort, les coupables seront condamnés aux travaux forcés de 15 à 20 ans.

ART. 41.

Il est ajouté le paragraphe suivante à l'article 368 du Code pénal :

Quand il aura été statué sur la garde d'un mineur par décision de justice provisoire ou définitive, au cours ou à la suite d'une instance de séparation de corps ou de divorce, ou dans les circonstances prévues par la présente loi, le père ou la mère qui ne représentera pas ce mineur à ceux qui ont le droit de le réclamer ou qui, même sans fraude ou violence, l'enlèvera ou le détournera, ou le fera enlever ou détourner des mains de ceux auxquels sa garde aura été confiée en des lieux où ces derniers l'auront placé, sera puni d'un emprisonnement d'un mois à un an et d'une amende de 26 francs à 5,000 francs.

Si le coupable a été déchu de la puissance paternelle, l'emprisonnement pourra être élevé jusqu'à trois ans.

ART. 42.

Les dispositions suivantes sont ajoutées aux articles 398 et suivants du Code pénal :

Quiconque aura volontairement fait des blessures ou porté des coups à un enfant au-dessous de l'âge de quinze ans accomplis, ou qui l'aura volontairement privé d'aliments ou de soins au point de compromettre sa santé, sera puni d'un emprisonnement d'un an à trois ans et d'une amende de 26 à 1,000 francs.

worden zij gestraft met dwangarbeid van tien tot vijftien jaren.

Heeft het te vondeling leggen of het verlaten op eene openbare plaats den dood veroorzaakt, dan worden de schuldigen gestraft met dwangarbeid van 15 tot 20 jaren.

ART. 41.

Aan artikel 368 van het Strafwetboek wordt de navolgende bepaling toegevoegd :

Is er, in den loop of ten gevolge van een geding tot scheiding van tafel en bed of tot echtscheiding, of in de omstandigheden bij deze wet voorzien, bij voorloopige gerechtelijke beslissing of bij eindbeslissing, uitspraak gedaan over de bewaring van een minderjarige, dan wordt de vader of de moeder die den minderjarige niet toont aan hen die het recht hebben hem op te eischen of die, zelfs zonder list of geweld, hem schaakt of aan hun bereik onttrekt of hem doet schaken of onttrekken aan het bereik van hen aan wie zijne bewaring is toevertrouwd of hem ontvoert uit de plaats waar laatstgenoemden hem plaatsten, gestraft met eene gevangenisstraf van ééne maand tot één jaar en eene geldboete van 26 tot 5,000 frank.

Werd deschuldige ontzet van de vaderlijke macht, dan kan de gevangenisstraf worden verhoogd tot drie jaren.

ART. 42.

Aan de artikelen 398 en volgende van het Strafwetboek worden deze bepalingen toegevoegd :

Al wie vrijwillig kwetsuren of slagen heeft toegebracht aan een kind dat niet den leeftijd van vijftien jaren heeft bereikt, of die het vrijwillig heeft beroofd van voeding of zorgen in zooverre dat zijne gezondheid gevaar loopt, wordt gestraft met eene gevangenisstraf van één jaar tot drie jaren en met eene geldboete van 26 tot 1,000 frank.

S'il est résulté des blessures, des coups ou de la privation d'aliments ou de soins une maladie ou incapacité de travail, de plus de vingt jours, ou s'il y a eu préméditation ou guet-apens, la peine sera de deux ans à cinq ans d'emprisonnement, et de 26 à 2,000 francs d'amende, et le coupable pourra être privé des droits mentionnés à l'article 31 du Code pénal, pendant cinq ans au moins et dix ans au plus, à compter du jour où il aura subi sa peine.

Si les coupables sont les père et mère légitimes, naturels ou adoptifs, ou autres ascendants légitimes ou toutes autres personnes ayant autorité sur l'enfant ou ayant sa garde, les peines seront celles portées au paragraphe précédent, s'il n'y a eu ni maladie, ni incapacité de travail de plus de vingt jours, ni préméditation, ou guet-apens, et celle de la réclusion dans le cas contraire.

Si les blessures, les coups ou la privation d'aliments ou de soins ont été suivis de mutilation, d'amputation ou de privation de l'usage d'un membre, de cécité, perte d'un œil ou autres infirmités permanentes, ou s'ils ont occasionné la mort sans intention de la donner, la peine sera celle des travaux forcés à temps, et si les coupables sont des personnes dénommées dans le paragraphe précédent, celle des travaux forcés à perpétuité.

Si les sévices ont été habituellement pratiqués avec intention de provoquer la mort, les auteurs seront punis comme coupables d'assassinat ou de tentative de ce crime.

ART. 43.

Quiconque, en dehors des cas prévus et punis par le Code pénal, les lois des 28 mai 1888, 13 décembre 1889 et la

Is uit de kwetsuren, de slagen of de berooving van voeding of zorgen eene ziekte of onbekwaamheid tot werken van meer dan twintig dagen ontstaan, of bestond er voorbedachte raad of hinderlaag, dan is de straf, twee tot vijf jaren gevangenisstraf en 26 tot 2,000 frank geldboete, en kan de schuldige, gedurende ten minste vijf jaren en ten hoogste tien jaren, te rekenen van den dag waarop hij zijne straf heeft gedaan, worden ontzet van de rechten vermeld in artikel 31 van het Strafwetboek.

Zijn de schuldigen de wettige, natuurlijke vader en moeder of de pleegvaderen pleegmoeder of andere wettige bloedverwanten in opklimmende lijn of welke andere personen ook die gezag over het kind hebben of aan wie de bewaring daarvan is toevertrouwd, dan worden de in het vorig lid bepaalde straffen toegepast, indien er noch ziekte, noch onbekwaamheid tot werken van meer dan twintig dagen, noch voorbedachte raad of hinderlaag bestonden; in het tegenovergesteld geval, wordt de straf van opsluiting toegepast.

Hadden de kwetsuren, slagen of berooving van voeding of zorgen tot gevolg verminking, afzetting of verlies van het gebruik van een lichaamslid, blindheid, verlies van een oog of andere voortdurende gebrekkelijkheden of veroorzaakten zij den dood zonder inzicht om ter dood te brengen, dan is de straf tijdelijke dwangarbeid; zijn de schuldigen de in het vorig lid opgesomde personen, dan is de straf levenslange dwangarbeid.

Werden de gewelddaden gewoonlijk gepleegd met het inzicht den dood te veroorzaken, dan worden de daders gestraft als schuldig aan moord of aan poging tot die misdaad.

ART. 43.

Al wie, buiten de gevallen voorzien en gestraft door het Strafwetboek, de wetten van 28 Mei 1888, 13 December 1889

présente loi aura employé un mineur à des travaux excessifs ou trop fatigants pour son âge, sera puni d'un emprisonnement de huit jours à trois mois et d'une amende de 26 à 200 francs.

en deze wet, een minderjarige gebruikt tot het verrichten van buitensporig of voor zijnen leeftijd te afmattend werk, wordt gestraft met eene gevangenisstraf van acht dagen tot drie maanden en eene geldboete van twintig tot twee honderd frank.

H. DENIS,
E. VANDERVELDE,
J. PIRARD.
